

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ98/2020

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ' (δδ) Ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα, την 5^η Νοεμβρίου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι (2020) ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.00 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

Προεδρεύων: Αδάμ Καραγλάνης, Αντιπρόεδρος

Μέλη: Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Λουρίκας (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Μαρία Στυλιανίδη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Ερωφίλη Χριστοβασίλη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, Π.Ε. Διοικητικού – Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Μαρία Παναγοηλιοπούλου, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., Προϊσταμένη Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια και Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μαρία Παναγοηλιοπούλου καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., Μαριλένα Σιδέρη, οι οποίες και αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Αρχής.

.....

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011 επί αιτήματος της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας – Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας για την προσφυγή της σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, προκειμένου για την ανάθεση λόγω κατεπείγουσας ανάγκης (κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016) δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών, για 101 δρομολόγια, χωρικής αρμοδιότητας Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας, για το σχολικό έτος 2020-2021, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 1.138.769,40€ χωρίς ΦΠΑ και 1.412.074,00€ με ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων προαίρεσης 20%.

1. Με το με αρ. πρωτ. 546122(4661)/5.10.2020 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 5617/7.10.2020) έγγραφο του Τμήματος Προμηθειών της Διεύθυνσης Οικονομικού/Υποδιεύθυνσης Οικονομικού – Ανθρωπίνων Πόρων Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας της Γενικής Διεύθυνσης Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας με το συνημμένο σε αυτό φάκελο, όπως αυτός συμπληρώθηκε και διευκρινίστηκε με τα έγγραφα και στοιχεία τα οποία διαβιβάστηκαν με τα με αρ. πρωτ. οικ.567802(4870)/19.10.2020 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ 5913/19.10.2020) και αρ. πρωτ. οικ. 611618(5183)/2.11.2020 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 6178/2.11.2020) έγγραφα της ίδιας ως άνω Υπηρεσίας, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας – Περιφερειακή Ενότητα Ημαθίας αιτήθηκε την παροχή της σύμφωνης γνώμης της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (εφεξής και Αρχή), σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προκειμένου να προβεί λόγω κατεπείγουσας ανάγκης (κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016) σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών, για 101 δρομολόγια χωρικής αρμοδιότητας της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας, για το σχολικό έτος 2020-2021, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 1.138.769,40€ χωρίς ΦΠΑ και 1.412.074,00€ με ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων προαίρεσης 20%.

I. Ιστορικό - πραγματικά περιστατικά

Από το φάκελο της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

2. Με την υπ' αριθμ. 2025/20.08.2019 (ΑΔΑ: ΩΓΑΦ7ΛΛ-NNM) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας (ΠΚΜ), εγκρίθηκε η διενέργεια ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού άνω των ορίων για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών χωρικής αρμοδιότητας ΠΕ Ημαθίας για τα σχολικά έτη 2019-2020, 2020-2021 και 2021-2022 (με δικαίωμα τετράμηνης παράτασης), προϋπολογισμού 15.423.237,33 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης, όπως και οι όροι της υπ' αριθμ. 5/2019 Διακήρυξης (ΑΔΑΜ: 19PROC005502130). Κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει χαμηλότερης τιμής. Ως ημερομηνία έναρξης υποβολής προσφορών ορίστηκε η 3^η Σεπτεμβρίου 2019 και ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών η 3^η Οκτωβρίου 2019.

Περίληψη της εν λόγω διακήρυξης απεστάλη ηλεκτρονικά προς δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ε.Ε. 28-08-2019, όπου δημοσιεύθηκε στις 29-8-2019, με αριθμό 2019/S 166-406854. Συνακόλουθα, η εν λόγω διακήρυξη αναρτήθηκε στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ), περίληψη δε αυτής δημοσιεύτηκε στον εθνικό τύπο και αναρτήθηκε στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ.

Στον Διαγωνισμό έλαβαν μέρος, με την κατάθεση προσφοράς, τέσσερις (4) οικονομικοί φορείς. Το πρώτο στάδιο της διαδικασίας (αξιολόγηση δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών) ολοκληρώθηκε με την απόρριψη και των τεσσάρων προσφορών που είχαν κατατεθεί (ΚΤΕΛ Ν. ΗΜΑΘΙΑΣ Α.Ε., ΑΣΤΙΚΟ ΚΤΕΛ ΒΕΡΟΙΑΣ Α.Ε., ΚΤΕΛ ΑΣΤΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΝΑΟΥΣΑΣ Α.Ε. και [... x4]), με αποτέλεσμα ο διαγωνισμός να κηρυχθεί άγονος, με την υπ' αριθμ. 2805/23.12.2019 (ΑΔΑ: ΨΩΩ97ΛΛ-Ο6Χ) Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Κατά της Απόφασης αυτής κατατέθηκαν προδικαστικές προσφυγές από όλους τους ενδιαφερομένους οικονομικούς φορείς, ενώπιον της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ).

Με τη με αρ 254, 255, 257/2020 απόφασή της, η ΑΕΠΠ έκανε δεκτή την προσφυγή της μίας εκ των τεσσάρων εταιρειών ([... x4]), ενώ απέρριψε τις προσφυγές των υπολοίπων τριών. Σε συμμόρφωση με την ανωτέρω απόφαση της ΑΕΠΠ, η Οικονομική Επιτροπή, με την υπ' αριθμ. 361/17.03.2020 απόφασή της (ΑΔΑ: ΩΤ187ΛΛ-475), προχώρησε στη μερική ακύρωση της ανωτέρω αναφερθείσας με αρ. 2805/2019 Απόφασής της, κατά το σκέλος του Μέρους Α' αυτής, με το οποίο είχε απορριφθεί η προσφορά του οικονομικού φορέα [... x4] και κατά το Μέρος Β' αυτής, με το οποίο είχε κηρυχθεί ο διαγωνισμός άγονος (για τα τμήματα/δρομολόγια για τα οποία είχε καταθέσει προσφορά ο εν λόγω

οικονομικός φορέας), ενώ εγκρίθηκε η επανάληψή του με τους ίδιους όρους για τα υπόλοιπα τμήματα/δρομολόγια.

Η διαγωνιστική διαδικασία ολοκληρώθηκε με την ανάδειξη του μοναδικού εναπομείναντος οικονομικού φορέα, ως προσωρινού αναδόχου, για τα δρομολόγια για τα οποία ο τελευταίος είχε καταθέσει προσφορά. Συγκεκριμένα, με τη με αρ. 496/05.05.2020 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής (ΑΔΑ: Ω95Π7ΛΛ-7ΥΡ) αναδείχτηκε ο [...] ως προσωρινός ανάδοχος του διαγωνισμού για τα δρομολόγια του Τμήματος 3 της αρ. 5/2019 διακήρυξης και ανατέθηκε σε αυτόν, ως προσωρινό ανάδοχο, η εκτέλεση των δρομολογίων σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 4625/2019.

Εντωμεταξύ, οι τρεις συμμετέχουσες εταιρείες, των οποίων οι προδικαστικές προσφυγές είχαν απορριφθεί στην ΑΕΠΠ, κατέθεσαν Αιτήσεις Αναστολής κατά της ανωτέρω αρ. 254, 255, 256, 257/2020 Απόφασης της ΑΕΠΠ, όπως δε αναφέρει η αιτούσα «η εκδίκασή τους εκκρεμεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας». Ειδικότερα, με το συμπληρωματικό έγγραφό της, η αιτούσα διευκρίνισε ότι «για τις από 12-3-2020 αιτήσεις αναστολής κατά της απόφασης της ΑΕΠΠ είχε οριστεί δικάσιμος στις 14-9-2020 και αναμένεται η έκδοση των σχετικών αποφάσεων από το Συμβούλιο της Επικρατείας».

3. Στη συνέχεια, με το υπ' αρ. 156766(768)/19-5-2020 έγγραφο της Δ/σης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Τμήμα Απασχόλησης και Υποστήριξης της Εκπαίδευσης ΠΕ Ημαθίας, διαβιβάστηκαν στην αιτούσα τα δρομολόγια μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, για τα σχολικά έτη 2020-2021 και 2021-2022.

Σύμφωνα με τον παραπάνω σχεδιασμό, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 692/16.06.2020 απόφαση (ΑΔΑ: ΩΦΚΒ7ΛΛ-ΜΩΘ) της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, που ενέκρινε την εφαρμογή Δυναμικού Συστήματος Αγορών (ΔΣΑ), κατά το άρθρο 33 του Ν.4412/2016, για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών, χωρικής αρμοδιότητας ΠΕ Ημαθίας, για τα σχολικά έτη 2020-2021 και 2021-2022 συνολικής εκτιμώμενης αξίας 8.870.967,74 ευρώ χωρίς ΦΠΑ και 11.000.000,00€ με Φ.Π.Α, συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων προαίρεσης, σύμφωνα και με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 50025/2018 ΚΥΑ για τη μεταφορά μαθητών δημοσίων σχολείων από τις Περιφέρειες (Β' 4217). Η σχετική Διακήρυξη (ΑΔΑΜ 20PROC006903896) εστάλη στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε στις 22-06-2020 και αναρτήθηκε στη διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr του ΕΣΗΔΗΣ με α/α Συστήματος 93889.

Κατά το Α' στάδιο για τη δημιουργία του ΔΣΑ, υπέβαλαν αιτήσεις συμμετοχής στο ΔΣΑ εννέα (9) οικονομικοί φορείς. Μετά από την αξιολόγησή τους από την Επιτροπή Διαγωνισμού, εκδόθηκε η υπ' αρ. 1036/25.08.2020 (ΑΔΑ: ΩΘΧΔ7ΛΛ-ΧΥ0) Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής, με την οποία έγιναν δεκτές οι αιτήσεις οκτώ (8) οικονομικών φορέων, οι οποίοι εντάχθηκαν στο Μητρώο του ΔΣΑ.

Μετά την ολοκλήρωση του Α' σταδίου θα ακολουθούσε το στάδιο της πρόσκλησης υποβολής προσφορών (Β' στάδιο) σε όλους τους οικονομικούς φορείς οι οποίοι έχουν γίνει δεκτοί στο ΔΣΑ. Ωστόσο, όπως επικαλείται η αιτούσα, «δεδομένου ότι οι αιτήσεις αναστολής αφορούν σε δρομολόγια τα οποία, ως επί το πλείστον περιλαμβάνονται στις ανάγκες μεταφοράς μαθητών του τρέχοντος σχολικού έτους, οι οποίες θα ανατεθούν μέσω του ΔΣΑ, η διαδικασία αποστολής πρόσκλησης δεν μπορεί να ξεκινήσει, έως την έκδοση Αποφάσεων από το Συμβούλιο της Επικρατείας».

4. Ακολούθως, προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες μεταφοράς μαθητών για το τρέχον σχολικό έτος 2020-2021 και με δεδομένο ότι οι συμβάσεις μεταφοράς μαθητών ολοκληρώθηκαν στις 30/06/2020, η αιτούσα, κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 33 του Ν.4713/2020, προχώρησε σε παράταση έως 30/06/2021 των συμβάσεων, που ήταν σε ισχύ στις 30/06/2020, οι οποίες, όπως αναφέρει η αιτούσα, «θα διακοπούν αυτοδίκαια εφόσον προκύψουν νωρίτερα ανάδοχοι στο πλαίσιο διαγωνιστικής διαδικασίας». Στο πλαίσιο αυτό, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 1035/25.8.2020 Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής (ΑΔΑ: 91597ΛΛ-ΘΜ4 & ΑΔΑΜ: 20ΑWRD007237383) με θέμα «Παράταση των συμβάσεων μεταφοράς μαθητών χωρικής αρμοδιότητας ΠΕ Ημαθίας που ήταν σε ισχύ στις 30-6-2020, έως τις 30-6-2021, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 33 του Ν. 4713/2020 (ΦΕΚ Α/147)».

5. Επειδή, ωστόσο, οι ανωτέρω παρατάσεις δεν καλύπτουν το σύνολο των δρομολογίων για το σχολικό έτος 2020-2021, όπως διαβιβάστηκαν στην αιτούσα με το αριθμ. πρωτ. 519572(2661)/24-9-2020 έγγραφο της Δ/σης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, η τελευταία αιτήθηκε, κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 33 του Ν.4713/2020, να προχωρήσει στην ανάθεση αυτών των δρομολογίων με διαπραγμάτευση, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, για το χρονικό διάστημα έως 30/06/2021 (σχολική χρονιά 2020-2021) ή, όπως αναφέρει, «μέχρι την ανάδειξη αναδόχων σε συντομότερο χρόνο στο πλαίσιο διαγωνιστικής διαδικασίας (είτε της αρ. 5/2019 Διακήρυξης σε περίπτωση που γίνουν δεκτές οι Αιτήσεις Αναστολής, είτε του ΔΣΑ)». Στο πλαίσιο αυτό, εκδόθηκε η υπ' αρ. 1180/29.09.2020 (ΑΔΑ: ΨΔΣΔ7ΛΛ-ΟΓΒ) Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας σχετικά με την έγκριση προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, για την ανάθεση των νέων δρομολογίων που δεν εκτελούνται με παράταση συμβάσεων, κατ' εφαρμογή του άρθρου 33 του ν. 4713/2020.

Σημειωτέον ότι, στην Αρχή δεν προσκομίστηκε σχέδιο απόφασης του αρμοδίου οργάνου της αιτούσας περί προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, υπό την αίρεση παροχής σύμφωνης γνώμης της Αρχής, καθώς έχει ήδη εκδοθεί η προαναφερθείσα υπ' αρ. 1180/29.09.2020 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής περί έγκρισης προσφυγής στην εν λόγω διαδικασία. Στο πλαίσιο αυτό, κατόπιν σχετικών επεξηγήσεων που ζητήθηκαν από την Αρχή, η αιτούσα διευκρίνισε με το συμπληρωματικό της έγγραφο ότι «δεν έχει προβεί μέχρι σήμερα σε ανάθεση των εν λόγω δρομολογίων βάσει διαπραγμάτευσης και ότι αναμένει την παροχή σύμφωνης γνώμης εκ μέρους της Αρχής».

6. Τέλος, με το προσφάτως προσκομισθέν από 2/11/2020 συμπληρωματικό έγγραφό της, η αιτούσα έθεσε σε γνώση της Αρχής ότι εκδόθηκαν οι υπ' αρ. 212, 213 και 214/2020 Αποφάσεις της Επιτροπής Αναστολών του Δ' Τμήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας (επισυνάφθηκαν στο σχετικό φάκελο), με τις οποίες απορρίφθηκαν και οι τρεις αιτήσεις αναστολής που είχαν κατατεθεί στο πλαίσιο της αρχικής διαγωνιστικής διαδικασίας (αρ. Διακήρυξης 5/2019).

Όπως επισημαίνεται από την αιτούσα στο σχετικό έγγραφό της: «Κατόπιν των ανωτέρω, και σύμφωνα με τα όσα αναφέραμε στο αρ. 567802(4870)/19-10-2020 έγγραφό μας, θα προχωρήσουμε άμεσα στην αποστολή της πρώτης Πρόσκλησης υποβολής προσφορών μέσω του Δυναμικού Συστήματος Αγορών, η οποία θα περιλαμβάνει όλο το υφιστάμενο έργο μεταφοράς μαθητών (συμπεριλαμβανομένου και του συνόλου των δρομολογίων για τα οποία αιτούμαστε την προσφυγή σε διαπραγμάτευση). Επειδή η διαδικασία αυτή είναι εξαιρετικά χρονοβόρα (έκδοση Απόφασης της ΟΕ, αποστολή Πρόσκλησης, αξιολόγηση των προσφορών, αποστολή του φακέλου στο Ελεγκτικό Συνέδριο για προσυμβατικό έλεγχο), ιδιαίτερα λόγω του μεγάλου όγκου των δρομολογίων που θα περιλαμβάνει, παρακαλούμε για την σύμφωνη γνώμη σας ως προς την προσφυγή σε διαπραγμάτευση, η οποία είναι αναγκαία προκειμένου να καλυφθεί το χρονικό διάστημα μέχρι την υπογραφή συμβάσεων από το ΔΣΑ».

7. Σε ό,τι αφορά στα 101 δρομολόγια για τα οποία έχει υποβληθεί το υπό κρίση αίτημα περί παροχής σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, αποτυπώνονται αναλυτικώς κατωτέρω:

ΤΜΗΜΑ 1: ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΕΝΤΟΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΔΗΜΟΥ ΒΕΡΟΙΑΣ

ΚΟΣΤΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΜΕ ΤΙΜΗ ΚΑΥΣΙΜΟΥ 1,126€ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2020

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Α/ Α	ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ	ΤΥΠΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ	ΈΜΦΟΡΤΑ ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ (μονή διαδρομή)						αριθμός δρομολογίων	σύνολο χιλιομέτρων	κόστος σύμφωνα με την ΚΥΑ	Αριθμός ημερών εκτέλεσης δρομολογίου	Προϋπολογισμός 156 ημερών χωρίς ΦΠΑ	Προϋπολογισμός 156 ημερών με δικαίωμα προαίρεσης 20%
				ΣΥΝΟΛΟ	εντός πόλεως μικρή κλίση	εντός πόλεως μεγάλη κλίση	εκτός πόλεως με μικρή κλίση (0-5%)	εκτός πόλεως με μεγάλη κλίση	βατότητας με μικρή κλίση						
1	ΡΑΧΗ Δ.ΣΧ. - ΤΡΙΠΟΤΑΜΟΣ (15:00) (ΜΕ ΣΥΝΟΔΟ)	8	μικρο λεωφορειο	4,40	1,40	0,00	3,00	0,00	1	4,40	45,46	156	7.091,76	8.510,11	
2	ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ (CAMP) - 16ο ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΒΕΡΟΙΑΣ <u>ΜΕ ΣΥΝΟΔΟ</u>	8	μικρό λεωφορειο	8,80	6,70	0,00	2,10	0,00	2	17,60	58,54	156	9.132,24	10.958,69	

3	ΒΕΡΟΙΑ (ΚΥΚΛΙΚΟ)- ΜΑΚΡΟΧΩΡΙ-ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ-ΠΑΤΡΙΔΑ- ΕΙΔΙΚΟ ΣΧ. & ΕΙΔ. ΝΗΠ. ΜΕ ΣΥΝΟΔΟ	3 3	μεγάλο λεωφορει ο	35,9	15,9	0,00	20	0,00	2	71,80	235,18	156	36.688,08	44.025,70
4	ΒΕΡΟΙΑ (ΚΥΚΛΙΚΟ)- ΜΑΚΡΟΧΩΡΙ-ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ-ΠΑΤΡΙΔΑ- ΕΙΔΙΚΟ ΣΧ. & ΕΙΔ. ΝΗΠ. ΜΕ ΣΥΝΟΔΟ	3 3	μεγάλο λεωφορει ο	35,9	15,9	0,00	20	0,00	2	71,80	235,18	156	36.688,08	44.025,70
5	ΒΕΡΟΙΑ (ΕΙΔΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ & ΝΗΠ.) - ΕΝΤΟΣ ΠΟΛΗΣ ΚΥΚΛΙΚΟ - ΠΑΤΡΙΔΑ - ΜΑΚΡΟΧΩΡΙ- (16:00) ΜΕ ΣΥΝΟΔΟ	1 1	μικρό λεωφορει ο	35,90	15,9	0,00	20	0,00	1	35,90	158,18	156	24.676,08	29.611,30
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ														
A/ A	ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ	ΤΥΠΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ	ΈΜΦΟΡΤΑ ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ (μονή διαδρομή)					αριθμός δρομολογίων	σύνολο χιλιομέτρων	κόστος σύμφων α με την ΚΥΑ	Αριθμός ημερών	Προϋπολ ογισμός 156 ημερών	Προϋπολογ ισμός 156 ημερών με δικαίωμα

															χωρίς	προαίρεσης
				ΣΥΝΟΛΟ	εντός πόλεως μικρή κλίση	εντός πόλεως μεγάλη κλίση	εκτός πόλεως με μικρή κλίση (0-5%) εκτός πόλεως	με μεγάλη κλίση (>5%) βατοτητας με μικρή κλίση								
6	ΑΜΜΟΣ - ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ - 3ο ΓΥΜΝ. - 4ο ΓΕΛ	2 1	μεγαλο λεωφορει ο	11,10	5,00	2,00	4,10	0,00		2	22,20	94,40	156	14.726,40	17.671,68	
7	ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΚΡΕΒΒΑΤΑΣ (ΜΕΣΩ ΠΑΤΡΙΔΑΣ) 1ο ΓΕΛ- 3ο ΓΥΜΝ & 5ο ΓΕΛ	2 6	μεγαλο λεωφορει ο	13,90	9,40	1,50	3,00	0,00		2	27,80	121,34	156	18.929,04	22.714,85	
8	ΑΓ.ΓΕΩΡΓΙΟΣ 6ο ΓΥΜΝ.	1 6	μικρό λεωφορει ο	9,40	9,40	0,00	0,00	0,00		2	18,80	58,72	156	9.160,32	10.992,38	
9	ΜΕΣΗ - ΔΙΑΒΑΤΟΣ - ΕΠΑΛ	2 4	μεγαλο λεωφορει ο	11,10	6,00	0,00	5,10	0,00		2	22,20	82,18	156	12.820,08	15.384,10	
10	ΒΕΡΟΙΑ-ΠΑΤΡΙΔΑ- ΛΑΖΟΧΩΡΙ (ΕΕΕΕΚ) (με	9	μικρό λεωφορει	17,50	14,3	0,00	3,20	0,00		2	35,00	103,88	156	16.205,28	19.446,34	

	συνοδό)		ο												
11	ΒΕΡΟΙΑ(ΕΝΤΟΣ ΠΟΛΕΩΣ ΚΥΚΛΙΚΟ ΜΕ ΑΦΕΤΗΡΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ ΩΡΟΛΟΓΕΙΟΥ)- ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ)	3 1	μεγάλο λεωφορει ο	11,50	9,00	0,00	1,90	0,60		2	23,00	100,96	156	15.749,76	18.899,71
12	ΓΕΩΡΓΙΑΝΟΙ - ΤΡΙΠΟΤΑΜΟΣ - ΡΑΧΙΑ - ΒΕΡΟΙΑ(ΚΥΚΛΙΚΟ) - (ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ)	- 2 9	μεγάλο λεωφορει ο	21,20	7,60	0,00	12,50	1,10		2	42,40	120,28	156	18.763,68	22.516,42
13	ΝΕΑ ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑ-Ν. ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗ - ΛΑΖΟΧΩΡΙ - ΒΕΡΟΙΑ (ΚΥΚΛΙΚΟ)- (ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ)	- 2 6	μεγάλο λεωφορει ο	19,60	8,00	0,00	11,00	0,60		2	39,20	115,86	156	18.074,16	21.688,99
14	ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ -ΒΕΡΟΙΑ (ΚΥΚΛΙΚΟ)- (ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ)	2 4	μεγάλο λεωφορει ο	18,80	11,0	0,00	7,20	0,60		2	37,60	128,78	156	20.089,68	24.107,62
15	ΒΕΡΟΙΑ(ΚΥΚΛΙΚΟ) - ΕΡΓΟΧΩΡΙ ΒΕΡΟΙΑ(ΜΕ ΣΥΝΟΔΟ)	- 2 1	μεγαλο λεωφορει ο	10,30	10,3	0,00	0,00	0,00		2	20,60	113,48	156	17.702,88	21.243,46

			ρειο											
2	ΚΟΥΛΟΥΡΑ - ΔΙΑΒΑΤΟΣ - 3ο ΕΣΠ. ΕΠΑΛ - ΕΣΠ.ΓΥΜΝ. ΒΕΡΟΙΑΣ	11	μικρο λεωφο ρειο	17,2	10,7	6,50			2	34,4	78,02	156	12.171,12	14.605,34
3	ΜΟΝΟΣΠΙΤΑ - ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΑΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑ - ΝΕΑ ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗ - ΜΑΚΡΟΧΩΡΙ 3ο ΕΣΠ. ΕΠΑΛ & ΕΣΠ. ΓΕΛ - ΕΣΠ. ΓΥΜΝ.	17	μικρο λεωφο ρειο	24,7	12,2	12,5			2	49,4	98,48	156	15.362,88	18.435,46
4	ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ (ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ) - ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΒΕΡΓΙΝΑΣ	13	μικρο λεωφο ρειο	8,00	1,60	6,40			2	16,0	35,26	156	5.500,56	6.600,67
5	Ν.ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ - ΑΓΚΑΘΙΑ - ΝΕΟΚΑΣΤΡΟ - ΜΕΛΙΚΗ - ΠΑΛΑΤΙΤΣΙΑ- ΒΕΡΓΙΝΑ-ΕΠΑΛ ΒΕΡΟΙΑΣ	47	μεγαλ ο λεωφο ρειο	36,0	12,1	23,9			2	72,0	197,12	156	30.750,72	36.900,86
6	ΝΑΟΥΣΑ - ΠΑΤΡΙΔΑ - ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	23	μεγάλ ο λεωφο	26,7	8,80	0,6	13,0	4,3	2	53,4	157,58	156	24.582,48	29.498,98

	(ΚΥΚΛΙΚΟ) (ΜΕ ΣΥΝΟΔΟ)														
2	A.ΖΕΡΒΟΧΩΡΙ- Π.ΖΕΡΒΟΧΩΡΙ- A.ΖΕΡΒΟΧΩΡΙ (ΚΥΚΛΙΚΟ) (ΔΗΜ.ΣΧ. & ΝΗΠ.) (ΜΕ ΣΥΝΟΔΟ)	32	μεγαλο λεωφορειο	4,50	2,00		2,5			2	9,00	60,54	156	9.444,24	11.333,09
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ															
Α/Α	ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ	ΤΥΠΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ	ΈΜΦΟΡΤΑ ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ (μονή διαδρομή)						αριθμός δρομολογίων	σύνολο χιλιομέτρων	κόστος σύμφω να με την ΚΥΑ	αρ. ημερών εκτέλεση ς δρομολογ ίου	Προϋπολ ογισμός 156 ημερών χωρίς ΦΠΑ	Προϋπολογισμός 156 ημερών με δικαίωμα προαίρεσης 20%
				ΣΥΝΟΛΟ	εντός πόλεως μικρή κλίση	εντός πόλεως μεγάλη κλίση εκτός πόλεως με	μικρή κλίση (0- 5%)	εκτός πόλεως με μεγάλη κλίση (5-9%)	βατοτητας με μικρή κλίση						

3	Κ.ΖΕΡΒΟΧΩΡΙ- Α.ΖΕΡΒΟΧΩΡΙ- ΕΙΡΗΝΟΥΠΟΛΗ (ΑΓΓΕΛΟΧΩΡΙ)(ΓΥΜΝ. -ΛΥΚ)	43	μεγαλο λεωφορειο	4,90	4,90				2	9,80	50,36	156	7.856,16	9.427,39
ΣΥΝΟΛΟ													26.095,6 8	31.314,82

ΤΜΗΜΑ 4: ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

ΚΟΣΤΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΜΕ ΤΙΜΗ ΚΑΥΣΙΜΟΥ 1,126€ ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2020

A/ A	ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ	ΤΥΠΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΟΥ ΜΕΣΟΥ	ΈΜΦΟΡΤΑ ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ (μονή διαδρομή)	αριθμός δρομολογίων	σύνολο χιλιομέτρων	κόστος σύμφωνα με την ΚΥΑ	αρ. ημερών εκτέλεσης δρομολογί ου	Προϋπολογισμός 156 ημερών χωρίς ΦΠΑ	Προϋπολογισμός 156 ημερών με δικαίωμα προαίρεσης 20%
---------	------------	-----------------	----------------------------	------------------------------------	---------------------	--------------------	------------------------------------	---	---	--

				ΣΥΝΟΛΟ	εντός πόλεως μικρή κλίση	εντός πόλεως μεγάλη κλίση	εκτός πόλεως με μικρή κλίση (0- 5%)	μεγάλη κλίση	βατοτητας με μικρή κλίση						
1	ΠΛΑΤΑΝΟΣ-ΤΡΙΚΑΛΑ (ΓΥΜΝ. ΤΡΙΚΑΛΩΝ)	25	μεγαλο λεωφορ ειο	5,8	3,3		2,5			2	11,6	50,36	156	7.856,16	9.427,39
2	ΠΛΑΤΥ (ΓΕΛ ΠΛΑΤΕΟΣ- ΚΟΡΥΦΗΣ) μεσω παλαιας εθνικης οδου	50	μεγαλο λεωφορ ειο	8,90	2,60		6,30			2	17,8	54,68	156	8.530,08	10.236,10
3	ΝΕΟΧΩΡΟΠΟΥΛΟ - ΚΟΡΥΦΗ - ΛΙΑΝΟΒΕΡΓΙ - ΠΛΑΤΥ (ΓΥΜΝ ΠΛΑΤΕΟΣ)	42	μεγαλο λεωφορ ειο	12,2	5,50		6,70			2	24,4	83,00	156	12.948,00	15.537,60
4	ΝΗΣΙ(ΚΥΚΛΙΚΟ)-ΒΡΥΣΑΚΙ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ (ΕΠΑΛ)	25	μεγαλο λεωφορ ειο	11,5	8,2		3,3			2	23	95,42	156	14.885,52	17.862,62
5	ΠΡΑΣΙΝΑΔΑ-ΚΥΔΩΝΙΑ- ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ- ΝΗΣΕΛΛΟΥΔΙ- ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ(ΕΠΑΛ)	13	μικρο λεωφορ ειο	12,4	6,50		5,90			2	24,8	56,84	156	8.867,04	10.640,45

1	ΡΑΧΙΑ-ΡΑΧΗ(περιοχή Μαγούλα)- 3ο ΔΗΜ. ΣΧ. ΒΕΡΟΙΑΣ	2	ταχι	8,50	8,50	0,00	0,00	0,00		2	17	34,34	156	5.357,04	6.428,45
2	ΡΑΧΙΑ-ΡΑΧΗ(περιοχή Μαγούλα)- 3ο ΔΗΜ. ΣΧ. ΒΕΡΟΙΑΣ (15:00)	4	ταχι	8,50	8,50	0,00	0,00	0,00		2	17	34,34	156	5.357,04	6.428,45
3	ΟΠΙΣΘΕΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ ΛΙΜΠΑΝΤΣΗ-7ο Δ.Σ. ΒΕΡΟΙΑΣ	3	ταχι	2,60	1,60	1,00	0,00	0,00		2	5,2	31,12	156	4.854,72	5.825,66
4	ΟΠΙΣΘΕΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ ΛΙΜΠΑΝΤΣΗ-7ο Δ.Σ. ΒΕΡΟΙΑΣ & 7ο ΝΗΠ ΜΕ ΣΥΝΟΔΟ	3	ταχι	2,60	1,60	1,00	0,00	0,00		2	5,2	31,12	156	4.854,72	5.825,66
5	Γλύπτη Ευανδρου- 3ο ΔΗΜ (με συνοδο)	1	ταχι	1,50	1,50	0,00	0,00	0,00		2	3	28,36	156	4.424,16	5.308,99
6	ΟΙΚΙΣΜΟΣ ΚΑΛΙΓΚΑ - 8ο ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΒΕΡΟΙΑΣ	1	ταχι	1,7	0,8	0	0,9	0		2	3,4	28,44	156	4.436,64	5.323,97

7	ΓΕΩΡΓΙΑΝΟΙ -3ο ΔΗΜ.	2	ταχι	9,00	7,00	3,00	0,00	0,00		2	18	48,64	156	7.587,84	9.105,41
8	ΓΕΩΡΓΙΑΝΟΙ-3ο ΝΗΠ ΒΕΡΟΙΑΣ	2	ταχι	9,00	7,00	3,00	0,00	0,00		2	18	48,64	156	7.587,84	9.105,41
9	ΛΑΖΟΧΩΡΙ-ΒΕΡΟΙΑ (ΕΙΔΙΚΟ δημ ΣΧΟΛΕΙΟ) ΜΕ ΣΥΝΟΔΟ	1	ταχι	5,20	2,00	0,00	3,20	0,00		2	10,4	35,56	156	5.547,36	6.656,83
10	ΚΟΥΛΟΥΡΑ-ΒΕΡΟΙΑ (ΕΙΔΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ) ΜΕ ΣΥΝΟΔΟ	1	ταχι	15,00	15,00	0,00		0,00		2	3	59,56	156	9.291,36	11.149,63
11	ΤΡΙΛΟΦΟΣ - ΒΕΡΟΙΑ (Πλατεία Καπετανίδη) - ΕΙΔΙΚΟ ΝΗΠ. ΜΕ ΣΥΝΟΔΟ	3	ταχι	11,80	10,00	0,00	1,80	0,00		2	23,6	51,40	156	8.018,40	9.622,08
12	Π. ΜΕΛΩΔΟΥ 2 - 2ο ΓΥΜΝ	1	TAXI	3,30	1,40	1,30	0,00	0,60		2	6,6	22,48	156	3.506,88	4.208,26
13	ΚΟΥΛΟΥΡΑ - ΜΑΚΡΟΧΩΡΙ-3ο ΓΕΛ	2	TAXI	15,00	10,00	0,00	5,00	0,00		2	30	47,26	156	7.372,56	8.847,07
14	ΒΕΡΟΙΑ - ΓΥΜΝ & ΛΥΚ	3	ταχι	7,70	5,50	0,00	2,20	0,00		2	15,4	31,56	156		

	ΜΑΚΡΟΧΩΡΙΟΥ													4.923,36	5.908,03
15	ΡΑΧΗ (ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΑΓΟΥΛΑ) - 1ο ΓΥΜΝ	3	ταχι	2,20	0,00	0,00	2,20	0,00		2	4,4	18,86	156	2.942,16	3.530,59
16	ΡΑΧΗ (ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΑΓΟΥΛΑ) - 2ο ΓΕΛ	2	ταχι	2,20	0,00	0,00	2,20	0,00		2	4,4	18,86	156	2.942,16	3.530,59
17	ΡΑΧΗ (ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΑΓΟΥΛΑ) - 1ο ΓΕΛ (ΠΑΝΟΡΑΜΑ)	2	ταχι	3,60	0,00	0,00	3,60	0,00		2	7,2	21,50	156	3.354,00	4.024,80
18	ΒΕΡΟΙΑ - ΚΑΚΟΔΕΣΗ - ΕΠΑΛ	1	ταχι	4,60	2,90	0,00	1,70	0,00		2	9,2	24,62	156	3.840,72	4.608,86
19	ΤΡΙΛΟΦΟΣ- ΠΑΤΡΙΔΑ - ΕΠΑΛ	4	ΤΑΧΙ	6,90	2,30	0,00	4,60	0,00		2	13,8	28,70	156	4.477,20	5.372,64
20	ΚΟΥΛΟΥΡΑ- ΜΑΚΡΟΧΩΡΙ-Ν. ΝΙΚΟΜΗΔΕΙΑ - ΛΑΖΟΧΩΡΙ (ΕΕΕΕΚ)	3	ταχι	15,90	5,30	0,00	10,60	0,00		2	31,8	46,98	156	7.328,88	8.794,66
21	ΔΙΑΒΑΤΟΣ - ΛΑΖΟΧΩΡΙ (ΕΕΕΕΚ)	1	ταχι	9,40	4,50	0,00	4,90	0,00		2	18,8	34,36	156	5.360,16	6.432,19
22	ΒΕΡΟΙΑ -ΛΑΖΟΧΩΡΙ	1	ταχι	5,30	1,30	0,00	4,00	0,00		2	10,6	25,26	156		

	(ΕΕΕΕΚ) (με συνοδό)													3.940,56	4.728,67
23	ΤΡΙΛΟΦΟΣ - ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	1	ταχι	15,30	10,40	0,00	4,30	0,60		2	30,6	48,12	156	7.506,72	9.008,06
24	ΠΑΝΟΡΑΜΑ - ΑΣΩΜΑΤΑ - ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	3	ταχι	12,90	6,50	0,60	5,20	0,60		2	25,8	42,32	156	6.601,92	7.922,30
25	ΩΡΟΛΟΙ-ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ	1	ταχι	8,90	0,80	0,00	0,10	8,00		2	17,8	33,54	156	5.232,24	6.278,69
26	ΒΕΡΟΙΑ (ΚΟΜΝΗΝΩΝ 72 - ΚΑΛΛΙΘΕΑ) ΕΡΓΟΧΩΡΙ ΜΕ <u>ΣΥΝΟΔΟ</u>	1	TAXI	4,60	4,20	0,00	0,40	0,00		2	9,2	25,16	156	3.924,96	4.709,95
27	ΦΥΤΕΙΑ-Δ.ΣΧ. ΠΑΤΡΙΔΑΣ & ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ (08:00-16:00)	3	ταχι	8,60	3,60	1,50		3,50		2	17,2	34,14	156	5.325,84	6.391,01
28	ΦΥΤΕΙΑ-Δ.ΣΧ. ΠΑΤΡΙΔΑΣ & ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ (08:00-16:00)	2	ταχι	8,60	3,60	1,50		3,50		2	17,2	34,14	156	5.325,84	6.391,01

29	ΚΑΣΤΑΝΙΑ ΝΗΠ+ΔΗΜ. ΤΡΙΠΟΤΑΜΟΥ	-	2	ταχι	13,30	2,40	0,70	2,50	7,70	2	26,6	42,90	156	6.692,40	8.030,88
30	ΣΥΚΙΑ- ΠΑΛΑΤΙΤΣΙΑ(ΜΕΤΕΠΙΒΙ ΒΑΣΗ ΓΙΑ ΕΣΠ. ΓΕΛ)		1	ταχι	7,00	1,00			6,00	2	14	29,62	156	4.620,72	5.544,86
31	ΤΑΓΑΡΟΧΩΡΙ - ΛΑΖΟΧΩΡΙ ΕΣΠ. ΓΕΛ & ΕΣΠ ΕΠΑΛ		2	ταχι	9,10	5,50		3,60		2	18,2	34,20	156	5.335,20	6.402,24
32	ΡΑΧΙΑ - ΤΡΙΠΟΤΑΜΟΣ ΕΣΠΕΡΙΝΟ ΕΠΑΛ & ΕΣΠΕΡΙΝΟ ΓΥΜΝ		2	ταχι	12,40	5,30		4,00	3,10	2	24,8	41,02	156	6.399,12	7.678,94
33	ΚΟΜΝΗΝΙΟ - 1ο ΓΕΛ & 2ο ΓΥΜΝ		4	TAXI	6,40	1,50	1,30	2,20	1,40	2	12,8	28,54	156	4.452,24	5.342,69
34	Π. ΣΚΥΛΙΤΣΙ - 5οΓΕΛ		1	TAXI	17,00	10,90		6,10		2	34	51,4	156	8.018,40	9.622,08
35	ΜΕΤΟΧΙ - ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ - ΑΣΩΜΑΤΑ - ΕΣΠ ΓΥΜΝ		3	TAXI	12,30	4,90		7,40		2	24,6	40,00	156	6.240,00	7.488,00

36	ΡΑΧΙΑ - ΕΣΠ ΓΥΜΝ	2	ταχι	5,80	0,50	1,70	1,60	2,00		2	11,6	27,36	156	4.268,16	5.121,79
37	ΠΟΛΥΠΛΑΤΑΝΟΣ- ΑΓΓΕΛΟΧΩΡΙ - Α. ΖΕΡΒΟΧΩΡΙ - ΕΠΑΛ ΒΕΡΟΙΑΣ	4	TAXI	20,60	7,10		13,50			2	41,2	56,62	156	8.832,72	10.599,26
38	ΔΑΣΚΙΟ-ΡΙΖΩΜΑΤΑ - ΣΦΗΚΙΑ-ΠΟΛΥΔΕΝΔΡΙ- ΕΠΑΛ ΒΕΡΟΙΑΣ	3	TAXI	43,20	3,70		10,40	29,10		2	86,40	104,02	156	16.227,12	19.472,54
39	ΚΟΥΜΑΡΙΑ - ΕΠΑΛ ΒΕΡΟΙΑΣ	2	TAXI	16,00	2,00		10,00	4,00		2	32,00	46,62	156	7.272,72	8.727,26
40	ΣΥΚΙΑ- ΠΑΛΑΤΙΤΣΙΑ(ΜΕΤΕΠΙΒΙ ΒΑΣΗ ΓΙΑ ΕΠΑΛ)	1	ταχι	7,00	1,00			6,00		2	14,00	29,62	156	4.620,72	5.544,86
41	ΦΥΤΕΙΑ - ΕΠΑΛ ΒΕΡΟΙΑΣ	2	TAXI	9,30	3,20		1,70	4,40		2	18,60	34,54	156	5.388,24	6.465,89
42	ΒΕΡΓΙΝΑ-ΠΑΛΑΤΙΤΣΙΑ- (ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ)	3	TAXI	13,30	6,10		5,90	1,30		2	26,60	42,68	156	6.658,08	7.989,70
43	ΣΧΟΙΝΑΣ -	3	TAXI	29,00	13,80		15,20			2	58,00	85,50	156		

	ΚΑΜΠΟΧΩΡΙ - ΕΡΓΟΧΩΡΙ ΒΕΡΟΙΑΣ(ΜΕ ΣΥΝΟΔΟ)												13.338,00	16.005,60	
44	ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ (ΕΝΤΟΣ ΠΟΛΗΣ)- ΕΡΓΟΧΩΡΙ ΒΕΡΟΙΑΣ(ΜΕ ΣΥΝΟΔΟ)	3	TAXI	27,00	12,70		14,30			2	54,00	81,26	156	12.676,56	15.211,87
45	ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ (ΕΝΤΟΣ ΠΟΛΗΣ)- ΕΡΓΟΧΩΡΙ ΒΕΡΟΙΑΣ	2	TAXI	27,00	12,70		14,30			2	54,00	71,06	156	11.085,36	13.302,43
46	ΝΕΟΧΩΡΟΠΟΥΛΟ - ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ - ΕΡΓΟΧΩΡΙ ΒΕΡΟΙΑΣ(ΜΕ ΣΥΝΟΔΟ)	3	TAXI	36,60	10,70		25,90			2	73,20	98,56	156	15.375,36	18.450,43
47	ΛΟΥΤΡΟΣ - ΚΕΦΑΛΟΧΩΡΙ- ΕΡΓΟΧΩΡΙ ΒΕΡΟΙΑΣ(ΜΕ ΣΥΝΟΔΟ)	3	TAXI	24,50	5,00		19,50			2	49,00	73,30	156	11.434,80	13.721,76
48	ΡΟΔΟΧΩΡΙ- ΚΟΠΑΝΟΣ- ΕΡΓΟΧΩΡΙ ΒΕΡΟΙΑΣ	2	TAXI	31,60	6,70	0,50	19,50	4,90		2	63,20	78,58	156	12.258,48	14.710,18

49	ΑΓΚΑΘΙΑ-ΤΡΙΛΟΦΙΑ- ΕΡΓΟΧΩΡΙ ΒΕΡΟΙΑΣ	4	TAXI	32,90	6,00	26,90			2	65,80	79,40	156	12.386,40	14.863,68
50	ΠΑΛΑΙΟΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ- ΕΡΓΟΧΩΡΙ ΒΕΡΟΙΑΣ	2	TAXI	26,90	7,20	19,70			2	53,80	68,56	156	10.695,36	12.834,43
51	ΚΛΕΙΔΙ - ΕΡΓΟΧΩΡΙ ΒΕΡΟΙΑΣ	1	ταχι	43,20	7,90	35,30			2	86,40	99,66	156	15.546,96	18.656,35
52	ΚΥΨΕΛΗ - ΕΡΓΟΧΩΡΙ ΒΕΡΟΙΑΣ	2	ταχι	34,10	6,40	27,70			2	68,20	81,84	156	12.767,04	15.320,45
53	Π.ΖΕΡΒΟΧΩΡΙ- Α.ΖΕΡΒΟΧΩΡΙ (ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ) 16:00	7	ΔΧ ΕΠΙΒΑ ΤΙΚΟ	4,50	2,00	2,50			1	4,50	12,02	156	1.875,12	2.250,14
54	ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ- ΕΙΡΗΝΟΥΠΟΛΗ (ΑΓΓΕΛΟΧΩΡΙ)(ΓΥΜΝ.- ΛΥΚ))	8	ΔΧ Επιβα τικό	5,80	2,10	3,70			2	11,60	26,54	156	4.140,24	4.968,29
55	Α.ΖΕΡΒΟΧΩΡΙ- Π.ΖΕΡΒΟΧΩΡΙ (ΔΗΜ.ΣΧ.) 15:00	3	TAXI	2,20	2,20				1	2,20	9,89	156	1.542,84	1.851,41

56	ΧΑΡΙΕΣΣΑ(ΚΥΚΛΙΚΟ)- ΕΙΡΗΝΟΥΠΟΛΗ (ΑΓΓΕΛΟΧΩΡΙ)(ΓΥΜΝ.- ΛΥΚ)	4	TAXI	6,50	2,80	3,70			2	13,00	28,16	156	4.392,96	5.271,55
57	ΣΧΟΙΝΑΣ-ΝΕΟΧΩΡΙ (ΔΗΜ.ΣΧ.)	4	ταχι	3,20	2,00	1,20			2	6,40	21,58	156	3.366,48	4.039,78
58	ΠΛΑΤΑΝΟΣ - ΠΛΑΤΥ (ΔΗΜ. ΣΧ. ΠΛΑΤΕΟΣ)	1	ταχι	11,00	1,00	10,00			2	22,00	35,92	156	5.603,52	6.724,22
59	ΝΗΣΕΛΟΥΔΙ - ΔΗΜ ΣΧ. ΚΟΡΥΦΗΣ	1	TAXI	4,00	2,70	1,30			2	8,00	23,40	156	3.650,40	4.380,48
60	ΝΕΟΧΩΡΟΠΟΥΛΟ - ΔΗΜ + ΝΗΠ ΚΟΡΥΦΗΣ ΟΛΟΗΜΕΡΟ	2	TAXI	2,50	2,50				1	2,50	10,24	156	1.597,44	1.916,93
61	ΤΡΙΛΟΦΙΑ - ΑΓΚΑΘΙΑ (1ο ΓΕΛ)	2	TAXI	16,20	7,70	8,50			2	32,40	48,56	156	7.575,36	9.090,43
62	ΠΛΑΤΑΝΟΣ-ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΛΑΤΕΟΣ(ΤΜΗΜΑ ΕΝΤΑΞΗΣ)	1	ταχι	9,90	3,10	6,80			2	19,80	34,72	156	5.416,32	6.499,58
63	ΠΛΑΤΥ-ΛΙΑΝΟΒΕΡΓΙ-	3	ταχι	11,00	6,40	4,60			2	22,00	38,18	156		

	ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ (ΕΙΔΙΚΟ ΣΧ.)												5.956,08	7.147,30
64	ΜΙΚΡΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ-ΕΝΤΟΣ ΠΟΛΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ (ΕΙΔΙΚΟ ΣΧ.)	3	ταχι	14,90	4,60	10,30			2	29,80	44,80	156	6.988,80	8.386,56
65	Π. ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ - Ν. ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ-ΑΓΚΑΘΙΑ (ΕΙΔΙΚΟ ΣΧ.)	3	ταχι	22,80	9,60	13,20			2	45,60	61,82	156	9.643,92	11.572,70
66	ΕΝΤΟΣ ΠΟΛΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ (ΕΙΔΙΚΟ ΣΧ.)	2	ταχι	7,00	7,00				2	14,00	30,88	156	4.817,28	5.780,74
67	ΕΝΤΟΣ ΠΟΛΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ (ΕΙΔΙΚΟ ΣΧ.)	2	ταχι	7,00	7,00				2	14,00	30,88	156	4.817,28	5.780,74
68	ΜΕΛΙΚΗ-ΕΙΔΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	1	ταχι	21,20	6,20	15,00			2	42,40	57,38	156	8.951,28	10.741,54
69	ΕΝΤΟΣ ΠΟΛΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	2	ταχι	10,00	10,00				2	20,00	48,00	156	7.488,00	8.985,60

	(ΕΕΕΕΚ) (ΜΕ ΣΥΝΟΔΟ)														
70	ΝΗΣΙ - ΒΡΥΣΑΚΙ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ (ΕΕΕΕΚ)	3	ταχι	5,80	1,00		4,80			2	11,60	26,08	156	4.068,48	4.882,18
71	ΑΓΙΟΣ ΠΕΤΡΟΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ (ΕΕΕΕΚ)	1	ταχι	36,80	10,50		26,30			2	73,60	88,66	156	13.830,96	16.597,15
72	ΚΛΕΙΔΙ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ (ΕΕΕΕΚ)	1	ταχι	21,00	6,30		14,70			2	42,00	57,04	156	8.898,24	10.677,89
ΣΥΝΟΛΟ														488.434,44	586.121,3 3

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ: 1.138.769,40 ΕΥΡΩ ΑΝΕΥ ΦΠΑ, ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ 20%

8. Με το εξεταζόμενο αίτημά της, η αιτούσα προβάλλει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Καταλήγοντας, θα θέλαμε να σημειώσουμε, ότι η προσφυγή στο άρθρο 32 του Ν.4412/2016 στοιχειοθετείται και από τα κάτωθι :

α) Η εκπαίδευση πρέπει να αποβλέπει στην πλήρη ανάπτυξη της ανθρώπινης προσωπικότητας και στην ενίσχυση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών. Αυτό προκύπτει από το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα στην παιδεία το οποίο απορρέει από το άρθρο 16 του Συντάγματος και θεωρεί το δικαίωμα στην παιδεία όχι μόνο ατομικό αλλά και κοινωνικό αγαθό. Πέρα όμως, από την θεμελίωση στο Σύνταγμα του δικαιώματος στην Παιδεία για τους Έλληνες πολίτες, η κανονιστική πυκνότητα των διεθνών συμβάσεων προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου ποικίλει καθώς υπάρχουν άλλες που θέτουν ένα πλαίσιο αρχών και άλλες προστατεύουν με κυμαινόμενο βαθμό δεσμευτικότητα επιμέρους δικαιώματα. Παράδειγμα των παραπάνω, αποτελούν οι Διακηρύξεις δικαιωμάτων οι οποίες καθαυτές δεν είναι νομικά δεσμευτικές αλλά επέχουν θέση υποδείξεων ή συστάσεων όπως η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (1948), η Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Παιδιού (1959). Εκτός των προαναφερθέντων, τα διεθνή κείμενα του Ο.Η.Ε (Συνθήκες, Συμβάσεις) τα οποία αποτελούν κείμενα με νομική δεσμευτική ισχύ ρυθμίζουν και προστατεύουν με θετικό και αποτελεσματικό τρόπο τα ανθρώπινα δικαιώματα όπως το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά (μορφωτικά) Δικαιώματα (1966), η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (1989), η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Μεταναστών, εργατών και Μελών των Οικογενειών τους (1990) και η Σύμβαση κατά των Διακρίσεων στην Εκπαίδευση. Επιπρόσθετα, πρέπει να γίνει λόγος και για την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (1950) και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αναφορά πέραν της συνταγματικής δέσμευσης και σε ευρωπαϊκά και Διεθνή κείμενα γίνεται διότι η αναφορά στο Σύνταγμα καλύπτει μόνο τους Έλληνες πολίτες ενώ οι κατηγορίες των ασυνόδευτων παιδιών και των προσφύγων καλύπτονται από τα διεθνή και ευρωπαϊκά κείμενα που έχουν κυρωθεί από την ελληνική έννομη τάξη.

β) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης, που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες, απόδειξη της οποίας αποτελεί, ότι οι ανάγκες μεταφοράς μαθητών για το σχολικό έτος 2020-2021 θα αντιμετωπιστούν με ταυτόχρονη εκτέλεση της διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 32 του Ν.4412/2016 μαζί με τη διαδικασία της παρ.2 του άρθρου 33 του Ν.4713/2020 για παράταση υφιστάμενων συμβάσεων.

γ) την ύπαρξη απρόβλεπτης ανάγκης, καθώς οι ανάγκες μεταφοράς μαθητών προκύπτουν μετά την έγγραφη ενημέρωση των διευθυντών των σχολικών μονάδων για τις εγγραφές νέων μαθητών.

δ) ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας μεταξύ απρόβλεπτης περίπτωσης και κατεπείγουσας περίπτωσης.

ε) οι περιστάσεις που επικαλούμαστε με στόχο να αιτιολογήσουμε την κατεπείγουσα ανάγκη δεν προκύπτουν από ευθύνη της Υπηρεσίας μας, καθώς η Υπηρεσία μας προκήρυξε στο σωστό χρόνο διαγωνισμό για τα σχολικά έτη 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022 (αρ. 5/2019 Διακήρυξη), και εν συνεχεία το Δυναμικό Σύστημα Αγορών, ενώ παράλληλα προχώρησε και στην παράταση των συμβάσεων, που ήταν σε ισχύ στις 30/06/2020, για να καλύψει τις ανάγκες της νέας σχολικής χρονιάς.

στ) η ανάθεση των συμβάσεων θα γίνει στο μέτρο που κρίνεται απαραίτητο, υπό την έννοια, ότι σε περίπτωση που εκδοθεί Απόφαση επί των αιτήσεων αναστολής από το Συμβούλιο της Επικρατείας, τα δρομολόγια αυτά θα ανατεθούν μέσω του ΔΣΑ, προκειμένου να υπάρχουν ανάδοχοι και να αναπτυχθεί ο υγιής ανταγωνισμός».

II. Νομικό πλαίσιο

9. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, προβλέπεται ότι:

«2. Η Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: [...] γ) [...] Ειδικότερα: [...] δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές επιπτούν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα «προθεσμία είκοσι (20) εργασίμων ημερών» από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής. Με την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη τη Αρχής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ιδίως λόγω της πολυπλοκότητας της υπό ανάθεση σύμβασης, η Αρχή δύναται με απόφαση της, η οποία κοινοποιείται στην αιτούσα αναθέτουσα αρχή, να παρατείνει άπαξ την ως άνω προθεσμία για δεκαπέντε (15) επιπλέον «εργάσιμες» ημέρες. [...]».

10. Η διάταξη του άρθρου 1 παράγραφος 2 του ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (ΦΕΚ Α' 147/8.8.2016) ορίζει ότι: «Ο παρών νόμος θεσπίζει κανόνες: α) για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης δημοσίων συμβάσεων και διαγωνισμών μελετών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου Ι (άρθρα 2 έως 221) [...] Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη των παραγράφων 3 έως 7, σε όλες τις συμβάσεις των περιπτώσεων α' και β', ανεξαρτήτως είδους και εκτιμώμενης αξίας αυτών, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις αυτού».

11 Στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του ν. 4412/2016, το οποίο ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 2 και του άρθρου 33 παρ. 1 εδάφιο β' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

“1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί: 1) α) ως «αναθέτουσες αρχές» νοούνται το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι ενώσεις μιας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου [...]

5) ως «δημόσιες συμβάσεις» και ως «συμβάσεις έργων, υπηρεσιών και προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών/ αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, [...]

9) ως «δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών» και ως «συμβάσεις υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην περίπτωση 6. (α) ως «δημόσιες συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών» νοούνται αυτές με αντικείμενο την εκπόνηση μελετών και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών κατά την έννοια των στοιχείων α' και β', αντίστοιχα, της περίπτωσης 6 της παραγράφου 3, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Γ', όταν οι μελέτες δεν εκπονούνται και οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής, (β) ως «δημόσιες συμβάσεις γενικών υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην υποπερίπτωση α' της παρούσας περίπτωσης, [...]”

12. Η διάταξη του άρθρου 5 (“Κατώτατα όρια (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2170”) του ίδιου ως άνω νόμου ορίζει ότι:

“Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: (...) γ) 209.000€ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω

αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα III του Προσαρτήματος Α', [...].”

Συναφώς επισημαίνεται ότι, με βάση τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1828 της Επιτροπής της 30^{ης} Οκτωβρίου 2019 «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής για τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων», το ως άνω ποσό, από 01.01.2020 αναπροσαρμόστηκε στις 214.000 ευρώ.

13. Στις διατάξεις του άρθρου 6 (“Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)”) του ίδιου ως άνω νόμου προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

“1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσης ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης. [...]

3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους.

4. Η εκτιμώμενη αξία ισχύει τη στιγμή της αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού ή, στις περιπτώσεις όπου δεν προβλέπεται προκήρυξη διαγωνισμού, τη στιγμή που η αναθέτουσα αρχή εκκινεί τη διαδικασία σύναψης σύμβασης, για παράδειγμα ερχόμενη σε επαφή με οικονομικούς φορείς για τους σκοπούς της σύναψης της σύμβασης, όπου ενδείκνυται κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 61. [...]

8. Όταν προτεινόμενο έργο ή προτεινόμενη παροχή υπηρεσιών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5, το παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221) εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος. [...]

10. Κατά παρέκκλιση από τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 8 και 9, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις για μεμονωμένα τμήματα κατά τις διατάξεις του παρόντος Βιβλίου, λαμβάνοντας υπόψη την εκτιμώμενη αξία μόνο του τμήματος, εφόσον αυτή, χωρίς ΦΠΑ, είναι μικρότερη από 80.000 ευρώ για προμήθειες ή υπηρεσίες ή από 1.000.000 ευρώ για έργα. Πάντως, η συνολική αξία των τμημάτων που ανατίθενται με αυτόν τον τρόπο, δεν υπερβαίνει το 20 % της συνολικής αξίας όλων των τμημάτων στις οποίες έχει διαιρεθεί το προτεινόμενο έργο, η προτεινόμενη απόκτηση ομοιογενών αγαθών ή η προτεινόμενη παροχή υπηρεσιών. [...].”

14. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

“2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη”.

15. Στις διατάξεις του άρθρου 364 του ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι:

«Άρθρο 364 Ανασταλτικό αποτέλεσμα

1. Η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής και η άσκησή της κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης επί ποινή ακυρότητας, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση της ΑΕΠΠ μετά από άσκηση προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 368. Κατά τα λοιπά, η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής δεν κωλύει την πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας, με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 366.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:
α) όταν δεν απαιτείται προηγούμενη δημοσίευση της προκήρυξης,
β) αν υποβλήθηκε μόνο μία (1) προσφορά και δεν υπάρχουν ενδιαφερόμενοι υποψήφιοι και
γ) εφόσον πρόκειται για εκτελεστική σύμβαση συμφωνίας - πλαίσιο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 39, ή για σύμβαση που συνάπτεται στο πλαίσιο Δυναμικού Συστήματος Αγορών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 33 και 270».

16. Στις διατάξεις του άρθρου 372 ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι:

«Άρθρο 372 Δικαστική προστασία στο πεδίο που προηγείται της σύναψης της σύμβασης

1. Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει την αναστολή της εκτέλεσης της απόφασης της ΑΕΠΠ και την ακύρωσή της ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου της έδρας της αναθέτουσας αρχής, με τριμελή σύνθεση, το οποίο αποφαινεται αμετακλήτως. Δικαίωμα άσκησης των ίδιων ενδίκων βοηθημάτων έχει και η αναθέτουσα αρχή αν η ΑΕΠΠ κάνει δεκτή την προδικαστική προσφυγή. Με τα ένδικα βοηθήματα της αίτησης αναστολής και της αίτησης ακύρωσης λογίζονται ως συμπροσβαλλόμενες με την απόφαση της ΑΕΠΠ και όλες οι συναφείς προς την ανωτέρω απόφαση πράξεις ή παραλείψεις της αναθέτουσας αρχής, εφόσον έχουν εκδοθεί ή συντελεστεί αντιστοίχως έως τη συζήτηση της αίτησης αναστολής ή την πρώτη συζήτηση της αίτησης ακύρωσης. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος νόμου, για την εκδίκαση των διαφορών αυτών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του π.δ. 18/1989 (Α' 8).

2. Αιτήσεις αναστολής του νόμου αυτού εκδικάζονται από τον Πρόεδρο Εφετών του οικείου Διοικητικού Εφετείου ή από τον Εφέτη που αυτός ορίζει. Σε περίπτωση ιδιαίτερης σπουδαιότητας της υπόθεσης, ο ανωτέρω Πρόεδρος ή Εφέτης μπορεί να εισάγουν την αίτηση σε τριμελές συμβούλιο του δικαστηρίου, στο οποίο προεδρεύει ο Πρόεδρος Εφετών και μετέχει ο Εφέτης Εισηγητής.

3. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων των δύο προηγούμενων παραγράφων, διαφορές οι οποίες προκύπτουν κατά την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης έργων ή υπηρεσιών, δημόσιων συμβάσεων οι οποίες υλοποιούνται ως Συμπράξεις Δημόσιου-Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.), σύμφωνα με το ν. 3389/2005 (Α' 232), δημόσιων συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, εκδικάζονται από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Ομοίως, διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ με προϋπολογισμό μεγαλύτερο των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ, περιλαμβανομένου του ΦΠΑ, εκδικάζονται από το Συμβούλιο της Επικρατείας.

4. Η άσκηση της αίτησης αναστολής δεν εξαρτάται από την προηγούμενη άσκηση της αίτησης ακύρωσης.

Η αίτηση αναστολής κατατίθεται στο αρμόδιο δικαστήριο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση ή την πλήρη γνώση της απόφασης επί της προδικαστικής προσφυγής και συζητείται το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από την κατάθεσή της.

Για την άσκηση της αιτήσεως αναστολής κατατίθεται παράβολο το ύψος του οποίου ανέρχεται σε ποσοστό 0,1% της προϋπολογισθείσας αξίας, περιλαμβανομένου του Φ.Π.Α., το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο των πεντακοσίων (500) ευρώ και ανώτερο των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Το 1/2 του ποσού του παραβόλου καταβάλλεται κατά την κατάθεση της αιτήσεως και αν η αίτηση απορριφθεί ο αιτών καταδικάζεται στην καταβολή του υπολοίπου 1/2 με την απόφαση του δικαστηρίου. Για την είσπραξη του παραβόλου εκδίδεται αποκλειστικά διπλότυπο είσπραξης από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες, υπέρ του Ταμείου Χρηματοδοτήσεως Δικαστικών Κτηρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.) και υπέρ του Δημοσίου, σε ποσοστό 60% και 40% του συνολικού ύψους αντιστοίχως, το οποίο καταμερίζεται σε

δύο αντίστοιχα Κ.Α.Ε.. Σε περίπτωση ολικής ή μερικής αποδοχής της αιτήσεως αναστολής το δικαστήριο διατάσσει την απόδοσή του στον αιτούντα. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρο 36 του π.δ. 18/1989. Με την κατάθεση της αιτήσεως αναστολής η προθεσμία άσκησης της αίτησης ακύρωσης διακόπτεται και αρχίζει από την επίδοση της σχετικής απόφασης. Ο διάδικος που πέτυχε υπέρ αυτού την αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης πράξης, οφείλει μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την επίδοση της απόφασης αυτής, να ασκήσει την αίτηση ακύρωσης, διαφορετικά αίρεται αυτοδικαίως η ισχύς της αναστολής. Η δικάσιμος για την εκδίκαση της αίτησης ακύρωσης δεν πρέπει να απέχει πέραν του τριμήνου από την κατάθεση του δικογράφου. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 52 του π.δ. 18/1989 (Α' 8), η αίτηση αναστολής γίνεται δεκτή εφόσον πιθανολογείται σοβαρά η παράβαση κανόνα του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του εσωτερικού δικαίου και η αναστολή είναι αναγκαία για να αρθούν τα δυσμενή από την παράβαση αποτελέσματα ή να αποτραπεί η ζημία των συμφερόντων του αιτούντος. Η αίτηση όμως μπορεί να απορριφθεί αν, από τη στάθμιση της βλάβης του αιτούντος, των συμφερόντων τρίτων και επιτακτικών λόγων γενικού δημοσίου συμφέροντος, κρίνεται ότι οι αρνητικές συνέπειες από την αποδοχή θα είναι σοβαρότερες από την ωφέλεια του αιτούντος.

Η απόφαση επί της αναστολής εκδίδεται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την εκδίκαση της αίτησης. Το διατακτικό των αποφάσεων αυτών, υπογραφόμενο από τον Πρόεδρο, τα μέλη και τον Γραμματέα, εκδίδεται υποχρεωτικά μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από την εκδίκαση της αίτησης ή αν έχει χορηγηθεί προθεσμία στους διαδίκους για τη νομιμοποίησή τους ή για την υποβολή υπομνήματος από τη λήξη της προθεσμίας αυτής. Η προθεσμία προς τους διαδίκους δεν μπορεί πάντως να υπερβαίνει τις τρεις (3) ημέρες από την εκδίκαση.

Η άσκηση αίτησης αναστολής κωλύει τη σύναψη της σύμβασης, εκτός εάν με την προσωρινή διαταγή ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά.

5. Εάν η αίτηση αναστολής γίνει δεκτή, το όργανο το οποίο εξέδωσε την πράξη της οποίας η εκτέλεση αναστέλλεται με την απόφαση μπορεί να συμμορφωθεί προς το διατακτικό ή και το εν γένει περιεχόμενο της απόφασης και να ανακαλέσει ή να τροποποιήσει κατάλληλα την πράξη που προκάλεσε τη διαφορά. Στην περίπτωση αυτή, για το κύριο ένδικο βοήθημα που ασκήθηκε, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 2 του άρθρου 32 του π.δ. 18/1989.

6. Αν ο ενδιαφερόμενος δεν άσκησε ή άσκησε ανεπιτυχώς την αίτηση αναστολής και η σύμβαση υπογράφηκε και ολοκληρώθηκε η εκτέλεσή της πριν από τη συζήτηση της αίτησης ακύρωσης, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 2 του άρθρου 32 του π.δ. 18/1989.

7. Αν το δικαστήριο ακυρώσει πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής μετά τη σύναψη της σχετικής σύμβασης, η τελευταία δεν θίγεται, εκτός αν πριν από τη σύναψη αυτής είχε ανασταλεί η διαδικασία σύναψης της σύμβασης με απόφαση της ΑΕΠΠ ή με απόφαση επί αίτησης αναστολής ή με προσωρινή διαταγή. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να αξιώσει αποζημίωση, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 373».

17. Επίσης, παρατίθενται σχετικές με την κρινόμενη υπόθεση διατάξεις του εθνικού νομικού πλαισίου για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών δημοσίων σχολείων από τις Περιφέρειες της χώρας:

17.1 Στο άρθρο 33 του ν. 4713/2020 (Α' 147/29.7.2020) προβλέπεται ότι:

«Μεταφορά μαθητών κατά το σχολικό έτος 2020-2021

1. Στις περιπτώσεις των εκκρεμών έως την έναρξη του σχολικού έτους 2020 - 2021 διαγωνισμών, τους οποίους προκήρυξαν οι Περιφέρειες για τη μεταφορά μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημοσίων σχολείων, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί, κατ' εξαίρεση των κείμενων διατάξεων, να αποφασίζει την ανάθεση της εκτέλεσης των σχετικών δρομολογίων στους προσωρινούς μειοδότες ή προσωρινούς αναδόχους μέχρι την ολοκλήρωση των διαγωνισμών με την υπογραφή των οικείων συμβάσεων και πάντως το αργότερο μέχρι τις 30.6.2021.

2. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες:

- α) δεν κατέστη εφικτό από τις οικείες Περιφέρειες να προκηρύξουν διαγωνισμούς,
- β) προέκυψαν νέες ανάγκες μετά από την προκήρυξη των διαγωνισμών,
- γ) υπάρχουν αδιάθετα δρομολόγια για τα οποία είτε δεν υποβλήθηκαν προσφορές είτε οι υποβληθείσες προσφορές κρίθηκαν μη κατάλληλες,
- δ) δεν έχουν αναδειχθεί μειοδότες ή προσωρινοί ανάδοχοι στους εκκρεμείς διαγωνισμούς,

η Οικονομική Επιτροπή μπορεί με απόφασή της να παρατείνει έως τις 30.6.2021, την εκτέλεση των συμβάσεων που ήταν σε ισχύ στις 30.6.2020.

Εφόσον δεν είναι δυνατή, για οποιονδήποτε λόγο, η παράταση της εκτέλεσης των συμβάσεων, η Οικονομική Επιτροπή δύναται να αναθέτει το σχετικό έργο με αιτιολογημένη πράξη της, ακολουθώντας τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4412/2016 (Α` 147), λαμβάνοντας υπόψη κριτήρια οικονομικότητας και εξασφάλισης συνθηκών γνησίου ανταγωνισμού».

3. Οι δαπάνες μεταφοράς μαθητών δημοσίων σχολείων, που αφορούν και πραγματοποιούνται μέχρι και το σχολικό έτος 2020 - 2021, καταβάλλονται νόμιμα μέχρι τη σύναψη της σχετικής σύμβασης μεταφοράς, εφόσον ο οικείος Περιφερειάρχης βεβαιώνει με σχετική πράξη του την εκτέλεση της μεταφοράς των μαθητών και εφόσον το ύψος της σχετικής δαπάνης είναι σύμφωνο με την απόφαση ανάθεσης της οικείας Οικονομικής Επιτροπής.

4. Στις ανωτέρω περιπτώσεις, το συμβατικό κόστος εκάστου δρομολογίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τη μέγιστη αποζημίωση που προκύπτει από την εφαρμογή της υπ` αρ. 50025/2018 (Β` 4217) κοινής υπουργικής απόφασης.

5. Τα κατακυρωτικά έγγραφα των προσωρινών μειοδοτών των ηλεκτρονικών διαγωνισμών μεταφοράς μαθητών των παρ. 1 και 2, όπως αυτά ορίζονται από τον ν. 4412/2016, γίνονται αποδεκτά, εφόσον κατατεθούν σε φυσική μορφή ενώπιον της Οικονομικής Επιτροπής, μετά από απόφασή της και σε χρόνο τον οποίο αυτή ορίζει».

17.2 Στις διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 4625/2019 (Α` 139), οι οποίες διέπουν τη μεταφορά μαθητών κατά το σχολικό έτος 2019 -2020, προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

“Μεταφορά μαθητών κατά το σχολικό έτος 2019 - 2020

1. Στις περιπτώσεις των εκκρεμών έως την έναρξη του σχολικού έτους 2019 - 2020 διαγωνισμών, τους οποίους προκήρυξαν οι Περιφέρειες για τη μεταφορά μαθητών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης δημοσίων σχολείων, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί, κατ` εξαίρεση των κείμενων διατάξεων, να αποφασίζει την ανάθεση της εκτέλεσης των σχετικών δρομολογίων στους προσωρινούς μειοδότες ή προσωρινούς αναδόχους μέχρι την ολοκλήρωση των διαγωνισμών με την υπογραφή των οικείων συμβάσεων και πάντως το αργότερο μέχρι 30.6.2020.

2. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες:

- α) δεν κατέστη εφικτό από τις οικείες περιφέρειες να προκηρύξουν διαγωνισμούς,
- β) προέκυψαν νέες ανάγκες μετά την προκήρυξη των διαγωνισμών,
- γ) υπάρχουν αδιάθετα δρομολόγια για τα οποία είτε δεν υποβλήθηκαν προσφορές είτε οι υποβληθείσες προσφορές κρίθηκαν μη κατάλληλες,
- δ) δεν έχουν αναδειχθεί μειοδότες ή προσωρινοί ανάδοχοι στους εκκρεμείς διαγωνισμούς, η Οικονομική Επιτροπή μπορεί με απόφασή της να παρατείνει έως 30.6.2020, την εκτέλεση των συμβάσεων που ήταν σε ισχύ στις 30.6.2019.

«Εφόσον δεν είναι δυνατή, για οποιονδήποτε λόγο, η παράταση της εκτέλεσης των συμβάσεων, η Οικονομική Επιτροπή δύναται να αναθέτει το σχετικό έργο με αιτιολογημένη πράξη της, ακολουθώντας τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 (Α`

147) και λαμβάνοντας υπόψη κριτήρια οικονομικότητας και εξασφάλισης συνθηκών γνησίου ανταγωνισμού.»

*** Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 23 παρ.1 Ν.4690/2020, ΦΕΚ Α 104/30.05.2020.

17.3 Στο άρθρο 2 Κεφάλαιο Γ' (Μεταφορά μαθητών με δημόσια σύμβαση υπηρεσιών) παρ. 2 της Κ.Υ.Α. υπ' αριθ. 50025/19.9.2018 με τίτλο "Μεταφορά μαθητών δημοσίων σχολείων από τις Περιφέρειες" (ΦΕΚ Β' 4217/26.9.2018) προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

"2. Κανόνες διαδικασίας σύναψης και εκτέλεσης σύμβασης.

Η διαδικασία σύναψης, η εποπτεία και η παρακολούθηση της σύμβασης διενεργούνται με βάση τις ισχύουσες διατάξεις του ν. 4412/2016.

α. Ο διαγωνισμός προκηρύσσεται κατ' ελάχιστον έξι μήνες πριν την έναρξη των δρομολογίων με βάση τα στοιχεία της παρ. 1.β. του άρθρου 5.

β. Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται από ένα (1) έως τρία (3) έτη αρχής γενομένης από την έναρξη του σχολικού έτους αφετηρίας. Οι προσφορές των υποψηφίων αναδόχων υποβάλλονται ανά τμήμα το οποίο συνίσταται από ένα ή περισσότερα δρομολόγια μονής διαδρομής ή μετ' επιστροφής με ποσοστό έκπτωσης επί τοις εκατό (%) σε ακέραιες μονάδες. Ένα ή περισσότερα τμήματα μπορούν να συνιστούν ομάδες δρομολογίων.

[...]

στ. Στο διαγωνισμό προβλέπονται δικαιώματα προαίρεσης, που καθορίζονται ως εξής:

στ.1) Ποσοστό προαίρεσης που καθορίζεται σύμφωνα με τον προϋπολογισμό της κάθε Περιφέρειας και αναγράφεται σαφώς και ρητά στην προκήρυξη και τη διακήρυξη του διαγωνισμού, για την τροποποίηση των υφιστάμενων δρομολογίων (δηλαδή μείωση ή αύξηση των χιλιομέτρων των δρομολογίων ή μερική αλλαγή διαδρομής που οφείλεται στην ανάγκη να εξυπηρετηθούν νέοι μαθητές κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης της σύμβασης ή σε κάποια απρόβλεπτη ανάγκη π.χ. εκτέλεση δημόσιων έργων επί οδοστρωμάτων), όπως και για την ύπαρξη συνοδού, όπου προκύπτει ανάγκη κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης. Η επιφύλαξη περί ασκήσεως του δικαιώματος προαίρεσης, όπως και η δυνατότητα διακοπής της σύμβασης λόγω κατάρτησης δρομολογίου πρέπει να αναφέρεται ρητά στην προκήρυξη και στην αναλυτική διακήρυξη του διαγωνισμού. Σε κάθε περίπτωση, εφαρμοστέες είναι οι σχετικές διατάξεις του ν. 4412/2016 περί εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων γενικών υπηρεσιών.

στ.2) Δυνατότητα χρονικής παράτασης του αντικειμένου της σύμβασης για διάστημα μέχρι πέντε (5) μήνες, με αντίστοιχη αύξηση του συμβατικού αντικειμένου, μέχρι την ολοκλήρωση του επόμενου διαγωνισμού μεταφοράς μαθητών. Η δυνατότητα παράτασης της διάρκειας της σύμβασης πρέπει να αναφέρεται ρητά στην προκήρυξη και τη διακήρυξη του διαγωνισμού. Οι διαδικασίες του διαγωνισμού καθορίζονται λαμβανομένου υπόψη και του ποσού της προαίρεσης, η αξία του οποίου λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της δημόσιας σύμβασης. Σε κάθε περίπτωση, οι τροποποιήσεις των συμβάσεων κατά τη διάρκεια τους διέπονται από τις ρυθμίσεις του άρθρου 132 του ν. 4412/2016.

ζ. Για την ανάθεση των συμβάσεων μεταφοράς μαθητών οι Περιφέρειες μπορούν να προσφεύγουν στις διαδικασίες των άρθρων 27, 28, 29, 32, 117 και 118 του ν. 4412/2016. Επίσης ανάλογα με το είδος, το μέγεθος και τα χαρακτηριστικά των παρεχόμενων υπηρεσιών, καθώς και τη χρονική διάρκεια αυτών, οι Περιφέρειες δύνανται να συνάπτουν συμβάσεις μεταφοράς μαθητών στο πλαίσιο δυναμικού συστήματος αγορών ή συμφωνίας-πλαίσιο με βάση τις προβλέψεις των άρθρων 33 και 39 του ν. 4412/2016 αντίστοιχα."

Τέλος, στο άρθρο 5 (με τον τίτλο "Αρμόδια Όργανα") της ως άνω Κ.Υ.Α. προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

“Ως αρμόδια όργανα για την πραγματοποίηση των προβλεπόμενων ενεργειών της παρούσας είναι τα εξής: 1. Ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας: α. βεβαιώνει τους δικαιούχους μεταφοράς μαθητές, κατόπιν εξακριβωσης της απόστασης της παρ. 1 του άρθρου 1. [...] β. διαβιβάζει προς στην Περιφέρεια και κοινοποιεί στην οικεία Δ/νση Εκπαίδευσης έως και την 31η Ιανουαρίου κατάσταση των εκτιμώμενων δικαιούχων μεταφοράς μαθητών του επόμενου σχολικού έτους, βασιζόμενος στα στοιχεία των μαθητών του τρέχοντος έτους καθώς και στην πρόβλεψη για τις αναμενόμενες αποχωρήσεις και νέες εγγραφές. [...]

2. Η Περιφέρεια είναι αρμόδια: α. [...] β. για την τελική κατάρτιση των απαιτούμενων δρομολογίων για τη μεταφορά μαθητών, με ανάλυση των στοιχείων των δικαιούχων μεταφοράς μαθητών που λαμβάνει από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, και ιδιαίτερα για την κοστολόγησή τους, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του κεφ. Β και τις παραγράφους 2 και 3 του κεφ. Γ, του άρθρου 2 της παρούσας, καθώς και την ακρίβεια των στοιχείων που περιλαμβάνονται σ’ αυτήν, [...]”

III. Νομική Εκτίμηση

18. Το υπό εξέταση αίτημα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, η οποία ως ΟΤΑ β΄ βαθμού αποτελεί αναθέτουσα αρχή κατά τις προπαρατεθεισες διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 1 περίπτωση 1(α) του ν. 4412/2016, αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών και δη γενικών υπηρεσιών κατά την έννοια των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρθρου 2 παράγραφος 1 περίπτωση 9(β) του ν. 4412/2016.

Περαιτέρω, λαμβανομένων υπόψη των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρ. 6 παρ. 8 ν. 4412/2016, και δεδομένου ότι η εκτιμώμενη αξία της εξεταζόμενης (προς σύναψη) δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών ποσού 1.138.769,40 € άνευ ΦΠΑ υπερβαίνει κατά πολύ το ισχύον εφαρμοστέο χρηματικό κατώφλι, ποσού 214.000€ χωρίς ΦΠΑ, του άρ. 5 ν. 4412/2016 για τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών των μη κεντρικών αναθετουσών αρχών, όπως η αιτούσα, προκύπτει ότι συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή της σύμφωνης γνώμης της κατ’ άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ’ υποπερ. δδ’ του ν. 4013/2011 ως ισχύει.

19. Επισημαίνεται ότι η διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, και ήδη άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ/τος 60/2007 και ήδη άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016). Περαιτέρω επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από την βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας, του ελεύθερου ανταγωνισμού, της αποφυγής των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας.

Συγκεκριμένα, προκειμένου η Οδηγία 2004/18/ΕΚ, συναφώς δε και η Οδηγία 2014/24/ΕΕ, να μην απωλέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

20. Περαιτέρω, γίνεται δεκτό ότι κάθε αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ’ απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση της

σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και η κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην συγκεκριμένη εξαιρετική διαδικασία (βλ. ΣτΕ 1747/2011).

Επιπλέον, το Ελεγκτικό Συνέδριο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας αυτής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕλΣυν 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008 υπό το (προϊσχύσαν) καθεστώς της διάταξης του άρθρου 25 περ. 1 υποπερ. γ' του π.δ/τος 60/2007, το οποίο είχε ενσωματώσει στο εθνικό δίκαιο την Οδηγία 2004/18/ΕΚ, την οποία και κατήργησε η Οδηγία 2014/24/ΕΕ που ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με το ν. 4412/2016).

21. Ειδικότερα, κατά την πάγια νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, «ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται εκείνα τα αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία, ακριβώς επειδή δεν μπορούσαν να είναι γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα της ευθύνης της, κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο από την ίδια προγραμματισμό των αναγκαιών για την αντιμετώπισή τους ενεργειών. Περαιτέρω, η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογείται για την ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών, που είναι απολύτως αναγκαίες για την άμεση εξυπηρέτηση των συγκεκριμένων αναγκών που προέκυψαν εξαιτίας των απρόβλεπτων γεγονότων, και όχι για την κάλυψη των τακτικών αναγκών της. Σε κάθε περίπτωση, οι διατάξεις που αφορούν στην ανάθεση με διαδικασία διαπραγμάτευσης πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά, καθόσον εισάγουν παρεκκλίσεις από την εφαρμογή των κανόνων που διέπουν την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, το δε βάρος απόδειξης, ότι πράγματι συντρέχουν σωρευτικώς οι εξαιρετικές περιστάσεις που δικαιολογούν την εκάστοτε παρέκκλιση, φέρει η αναθέτουσα αρχή η οποία κάθε φορά τις επικαλείται» (βλ. ΕλΣυν. Ζ' Κλιμάκιο πράξη 164/2018 και Τμήμα VI απόφαση 1326/2018 και τις εκεί παραπομπές σε ΕλΣυν. Τμ. Μειζ. Επτ. Συνθ. 707/2013, VI Τμ. 3015, 3217/2012, κ.ά.).

22. Η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 συνέχεται με τη σωρευτική συνδρομή πέντε προϋποθέσεων και συγκεκριμένα των εξής:

i) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, όπως πχ. η ανοικτή ή κλειστή διαγωνιστική διαδικασία,

ii) την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης,

iii) την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,

iv) το ότι οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και τέλος,

v) την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης εάν δεν πληρούνται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή της αναθέτουσας αρχής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

23. Αξιολογώντας, εν προκειμένω, τη συνδρομή των ανωτέρω προϋποθέσεων εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 στην κρινόμενη υπόθεση, προκύπτουν τα ακόλουθα:

(i) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης η οποία δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων:

Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο υπό κρίση αίτημα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, όπως αυτό συμπληρώθηκε με το διευκρινιστικό της έγγραφο:

«Η εκπαίδευση πρέπει να αποβλέπει στην πλήρη ανάπτυξη της ανθρώπινης προσωπικότητας και στην ενίσχυση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών. Αυτό προκύπτει από το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα στην παιδεία το οποίο απορρέει από το άρθρο 16 του Συντάγματος και θεωρεί το δικαίωμα στην παιδεία όχι μόνο ατομικό αλλά και κοινωνικό αγαθό. Πέρα όμως, από την θεμελίωση στο Σύνταγμα του δικαιώματος στην Παιδεία για τους Έλληνες πολίτες, η κανονιστική πυκνότητα των διεθνών συμβάσεων προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου ποικίλει καθώς υπάρχουν άλλες που θέτουν ένα πλαίσιο αρχών και άλλες προστατεύουν με κυμαινόμενο βαθμό δεσμευτικότητα επιμέρους δικαιώματα. Παράδειγμα των παραπάνω, αποτελούν οι Διακηρύξεις δικαιωμάτων οι οποίες καθαυτές δεν είναι νομικά δεσμευτικές αλλά επέχουν θέση υποδείξεων ή συστάσεων όπως η Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (1948), η Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Παιδιού (1959). Εκτός των προαναφερθέντων, τα διεθνή κείμενα του Ο.Η.Ε (Συνθήκες, Συμβάσεις) τα οποία αποτελούν κείμενα με νομική δεσμευτική ισχύ ρυθμίζουν και προστατεύουν με θετικό και αποτελεσματικό τρόπο τα ανθρώπινα δικαιώματα όπως το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά (μορφωτικά) Δικαιώματα (1966), η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού (1989), η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Προστασία των Δικαιωμάτων των Μεταναστών, εργατών και Μελών των Οικογενειών τους (1990) και η Σύμβαση κατά των Διακρίσεων στην Εκπαίδευση. Επιπρόσθετα, πρέπει να γίνει λόγος και για την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (1950) και τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αναφορά πέραν της συνταγματικής δέσμευσης και σε ευρωπαϊκά και διεθνή κείμενα γίνεται διότι η αναφορά στο Σύνταγμα καλύπτει μόνο τους Έλληνες πολίτες ενώ οι κατηγορίες των ασυνόδευτων παιδιών και των προσφύγων καλύπτονται από τα διεθνή και ευρωπαϊκά κείμενα που έχουν κυρωθεί από την ελληνική έννομη τάξη. [...]

Η κατεπείγουσα ανάγκη για την ανάθεση των εν λόγω δρομολογίων με την διαδικασία του άρθρου 32 παρ.2γ του Ν.4412/2016 (ΦΕΚ 147/Α/8.8.2016) προκύπτει από το γεγονός ότι υφίσταται ανάγκη μεταφοράς των μαθητών στις αντίστοιχες σχολικές μονάδες ήδη από την αρχή του τρέχοντος σχολικού έτους, η οποία απορρέει από το θεμελιώδες δικαίωμα του ανηλίκου για ακώλυτη πρόσβαση στην δωρεάν παιδεία (άρθρα 16 και 21 του Συντάγματος και της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα του Παιδιού, όπως κυρώθηκε με τον ν. 2101/1992, Α' 192), και ως εκ τούτου επιβάλλεται η επιλογή της συντομότερης δυνατής διαδικασίας ανάθεσης των σχετικών δρομολογίων».

Περαιτέρω, όσον αφορά στο εάν η κάλυψη της επικαλούμενης κατεπείγουσας ανάγκης δεν συμβιβάζεται με την τήρηση των προθεσμιών που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, όπως πχ. η επισπευσμένη ανοικτή ή κλειστή διαδικασία των άρθρων 27 παρ. 3 και 28 παρ. 7 ν. 4412/2016 αντίστοιχα, η αιτούσα αναφέρει ότι η προκείμενη «ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες, απόδειξη της οποίας αποτελεί, ότι οι ανάγκες μεταφοράς μαθητών για το σχολικό έτος 2020-2021 θα αντιμετωπιστούν με ταυτόχρονη εκτέλεση της διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 32 του Ν.4412/2016 μαζί με τη διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 33 του Ν.4713/2020 για παράταση υφιστάμενων συμβάσεων. [...] Επιπλέον, το αίτημά μας βασίζεται στο άρθρο 33 του Ν. 4713/2020 (το οποίο ρυθμίζει θέματα μεταφοράς μαθητών κατά το σχολικό έτος 2020 -2021), όπου υπάρχει ρητή πρόβλεψη για την ανάθεση, με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, δρομολογίων που δεν μπορούν να καλυφθούν με την παράταση συμβάσεων που ήταν σε ισχύ στις 30-6-2020».

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, έχοντας υπόψη τους ανωτέρω ισχυρισμούς της αιτούσας, καθώς και τη φύση της προς ανάθεση σύμβασης, η οποία συνεχεται με την άσκηση του κατά τα ως άνω κατοχυρωμένου δικαιώματος των μαθητών των συγκεκριμένων δημοσίων σχολείων της Π.Ε. Ημαθίας για δωρεάν παιδεία (πρβλ και προηγούμενες γνώμες της Αρχής, ενδεικτικά Δ18/2020, Δ19/2020, Δ30/2020, Δ87/2020, κ.α.), θεμελιώνεται ο κατεπείγων χαρακτήρας της ανάγκης για την ανάθεση των εν λόγω δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών και συγκεκριμένα, των αιτούμενων 101 δρομολογίων, δεδομένου μάλιστα ότι έχει ήδη εκκινήσει η νέα σχολική χρονιά 2020-2021.

Τα ανωτέρω δρομολόγια, όπως κατέστη σαφές βάσει του προπαρατεθέντος ιστορικού, δεν μπορούσαν να καλυφθούν ούτε με την παράταση των συμβάσεων μεταφοράς μαθητών που ήταν σε ισχύ στις 30-6-2020, κατ' εφαρμογήν των σχετικών διατάξεων της παρ. 2 του αρ. 33 ν. 4713/2020, ούτε μπορούν να ανατεθούν άμεσα, στο παρόν χρονικό σημείο, στο πλαίσιο υφιστάμενης διαγωνιστικής διαδικασίας (είτε του διεθνούς ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού που προκηρύχθηκε βάσει της αρ. 5/2019 Διακήρυξης είτε μέσω του προκηρυχθέντος εντός του 2020 ΔΣΑ), σύμφωνα με τα αναλυτικώς προεκτεθέντα υπό σημεία 2 έως 4 της παρούσας.

Σημειωτέον, σε κάθε περίπτωση, ότι η Αρχή έχει ήδη παράσχει τη σύμφωνη γνώμη της δύο φορές μέσα στο έτος 2020 (πρβλ. Δ19/2020 και Δ30/2020 γνώμες της Αρχής), για τη σύναψη συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. χωρικής αρμοδιότητας της Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας. της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, οι οποίες, πάντως, αφορούσαν σε άλλο αντικείμενο, ήτοι στη διεξαγωγή του αντικειμένου της κολύμβησης.

(ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης

Σύμφωνα με την αιτούσα, η ανάγκη για την κάλυψη των 101 υπό εξέταση δρομολογίων μεταφοράς μαθητών, στα οποία αφορά το εξεταζόμενο αίτημα, προέκυψε ως εξής:

A. Η αιτούσα επικαλείται την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης, αναφέροντας ότι «οι ανάγκες μεταφοράς μαθητών προκύπτουν μετά την έγγραφη ενημέρωση των διευθυντών των σχολικών μονάδων για τις εγγραφές νέων μαθητών». Συγκεκριμένα, η αιτούσα επικαλείται ότι: «Ο απρόβλεπτος χαρακτήρας των περιστάσεων στις οποίες στηρίζεται το αίτημά μας αποδεικνύεται από το γεγονός ότι:

(α) δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν από την Αναθέτουσα Αρχή οι προδικαστικές προσφυγές και εν συνεχεία οι αιτήσεις αναστολής που κατατέθηκαν στα πλαίσια της αρ. 5/2019 Διακήρυξης και είχαν ως αποτέλεσμα να μην έχει ακόμη ολοκληρωθεί η διαγωνιστική διαδικασία η οποία προκηρύχθηκε τον Αύγουστο του 2019 (δηλαδή έναν χρόνο πριν από την έναρξη του τρέχοντος σχολικού έτους). Επισημαίνουμε ότι εάν είχε ολοκληρωθεί η διαδικασία αυτή νωρίτερα, θα είχαν υπογραφεί συμβάσεις οι οποίες θα περιλάμβαναν και το μεγαλύτερο μέρος των δρομολογίων αυτών.

(β) Ως προς τα υπόλοιπα δρομολόγια, αυτά αφορούν ανάγκες μεταφοράς που προέκυψαν μετά από την δημοσίευση της αρ. 5/2019 Διακήρυξης (κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους 2019-2020), και ως εκ τούτου δεν ήταν δυνατό να συμπεριληφθούν σε αυτή. Επιπλέον, στο άρθρο 15 του Ν.4625/2019 (Α' 139), το οποίο ρύθμιζε θέματα μεταφοράς μαθητών κατά το σχολικό έτος 2019-2020, δεν υπήρχε καμία πρόβλεψη για την ανάθεση με διαπραγμάτευση των νέων δρομολογίων που προέκυψαν μετά την προκήρυξη των διαγωνισμών και που δεν μπορούσαν να καλυφθούν με την παράταση συμβάσεων που ήταν σε ισχύ στις 30-6-2019 (πρόβλεψη που υπάρχει στην αντίστοιχη νομοθετική ρύθμιση του ν. 4713/2020)».

B. Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά στα υπό κρίση 101 δρομολόγια, για τα οποία έχει υποβληθεί το αίτημα περί παροχής σύμφωνης γνώμης, κατόπιν σχετικής διευκρίνισης που ζητήθηκε από την Αρχή σχετικά με το εάν το φυσικό αντικείμενο (δρομολόγια) του αρχικού διαγωνισμού για τη μεταφορά μαθητών βάσει της αριθμ. 5/2019 διακήρυξης, για τον οποίο κατατέθηκαν οι αιτήσεις αναστολής στο Συμβούλιο της Επικρατείας, ταυτίζεται/αλληλεπικαλύπτεται εν όλω ή εν μέρει, από το φυσικό αντικείμενο (δρομολόγια) της νέας διαγωνιστικής διαδικασίας που προκηρύχθηκε μέσω ΔΣΑ εντός του 2020, ειδικά ως προς τα σχολικά έτη 2020-2021 και 2021 – 2022, η αιτούσα διασαφηνίζει τα εξής:

«Τα δρομολόγια για τα οποία αιτούμαστε την προσφυγή σε διαπραγμάτευση (101 στο σύνολο) διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

1. Ποσοστό περίπου 80% περιλαμβάνονταν στην αρ. 5/2019 Διακήρυξη και αποτελούν μέρος των δρομολογίων για τα οποία εκκρεμούν οι αιτήσεις αναστολής.

2. Ένα μικρότερο ποσοστό της τάξης του 20% περίπου αφορά ανάγκες μεταφοράς μαθητών που προέκυψαν μετά από την προκήρυξη του Διαγωνισμού 5/2019 και ως εκ τούτου δεν περιλαμβάνονταν σε αυτήν.

Με βάση τα παραπάνω, προκύπτουν τα εξής ενδεχόμενα:

(α) Εάν γίνουν δεκτές οι αιτήσεις αναστολής, θα προχωρήσει η διαδικασία της αρ. 5/2019 Διακήρυξης μέχρι την ανάδειξη αναδόχων και την υπογραφή συμβάσεων. Με τον τρόπο αυτό θα ανατεθούν τα δρομολόγια της 1ης κατηγορίας, ενώ τα δρομολόγια της 2ης κατηγορίας (που δεν περιλαμβάνονταν στην Διακήρυξη 5/2019) θα αποτελέσουν αντικείμενο της πρώτης Πρόσκλησης στα πλαίσια του ΔΣΑ.

(β) Εάν απορριφθούν οι αιτήσεις αναστολής, όλα τα δρομολόγια θα ανατεθούν μέσω του ΔΣΑ. Με τον ίδιο τρόπο θα ανατεθούν και όλα τα δρομολόγια που θα προκύψουν στη διάρκεια του σχολικού έτους, καθώς τα δικαιώματα προαίρεσης αφορούν, σύμφωνα με την ΚΥΑ 50025/19-9-2018 (ΦΕΚ 4217/Β' /26-9-2018) μόνο σε τροποποίηση υφιστάμενων δρομολογίων και όχι σε νέα δρομολόγια.

Σημειώνουμε επιπλέον, ότι ο ενδεικτικός προϋπολογισμός του ΔΣΑ καταρτίστηκε, σύμφωνα με το αριθμ. πρωτ. 156766(768)/19-5-2020 έγγραφο της Δ/σης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος και των δρομολογίων που αυτό περιελάμβανε, τα οποία σε πολύ μεγάλο ποσοστό περιλαμβάνονταν και στον προηγούμενο διαγωνισμό, αφού αφορούν στα ίδια σχολικά έτη (πλην του 2019-2020 που έχει παρέλθει). Ωστόσο, όπως αναφέραμε και στο αίτημά μας, δεν έχουμε ακόμα προχωρήσει σε Πρόσκληση προς τους οικονομικούς φορείς για συγκεκριμένα δρομολόγια, ενώ η αρ. 3/2020 Διακήρυξη με την οποία προκηρύχθηκε το ΔΣΑ δεν περιλαμβάνει φυσικό αντικείμενο (δρομολόγια).

Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, τα νέα δρομολόγια στο μεγαλύτερο μέρος τους ταυτίζονται, τόσο με την διαγωνιστική διαδικασία της αρ. 5/2019 Διακήρυξης, όσο και με την διαδικασία του ΔΣΑ».

Σημειωτέον ότι, με τα συμπληρωματικά στοιχεία που παρασχέθηκαν από την αιτούσα, διαβιβάστηκε και περιλήφθηκε στον εξεταζόμενο φάκελο του αιτήματος, τόσο το υπ' αρ. 156766(768)/19-5-2020 έγγραφο της Δ/σης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Τμήμα Απασχόλησης και Υποστήριξης της Εκπαίδευσης ΠΕ Ημαθίας, με το οποίο διαβιβάστηκαν στην αιτούσα τα δρομολόγια μεταφοράς μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, για τα σχολικά έτη 2020-2021 και 2021-2022 [στο οποίο αναφέρεται ότι «δεν περιλαμβάνονται (τα δρομολόγια) που συμβασιοποιήθηκαν από τη διακήρυξη που συντάχθηκε πέρυσι (2019)» και βάσει του οποίου καταρτίστηκε ο ενδεικτικός προϋπολογισμός του ΔΣΑ], όσο και το αριθμ. πρωτ. 519572(2661)/24.9.2020 έγγραφο της Δ/σης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, το οποίο αφορά σε δρομολόγια νέα τα οποία δεν μπορούν να καλυφθούν με τις παρατάσεις των συμβάσεων που ήταν σε ισχύ στις 30-6-2020.

Γ. Με βάση τα ανωτέρω, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας θεμελιώνει το αίτημα προσφυγής στην διαδικασία της διαπραγμάτευσης, καταρχάς, στη δικαστική εμπλοκή του προηγθέντος διεθνούς ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού. Συγκεκριμένα, επικαλείται ότι δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθεί η άσκηση προδικαστικών προσφυγών και εν συνεχεία, η κατάθεση των τριών (3) αιτήσεων αναστολής κατά της αριθμ. 254, 255, 256 και 257/2020 απόφασης της ΑΕΠΠ (στο πλαίσιο της αρ. 5/2019 Διακήρυξης), που είχαν ως αποτέλεσμα να μην έχει ακόμη ολοκληρωθεί η διαγωνιστική διαδικασία η οποία προκηρύχθηκε τον Αύγουστο του 2019 (δηλαδή έναν χρόνο πριν από την έναρξη του τρέχοντος σχολικού έτους). Επισημαίνει, μάλιστα, ότι εάν είχε ολοκληρωθεί η διαδικασία αυτή νωρίτερα, θα είχαν υπογραφεί συμβάσεις οι οποίες θα περιλάμβαναν και το μεγαλύτερο μέρος των αιτούμενων δρομολογίων (σε ποσοστό 80% αυτών).

Κατά τη νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, η τήρηση χρονοβόρων, ενδεχομένως, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, εξαιτίας των δημοσιεύσεων ή της υποβολής ενστάσεων, προσφυγών και αιτήσεων ασφαλιστικών μέτρων από τους συμμετέχοντες, δεν συνιστά απρόβλεπτη κατάσταση η οποία να συνδέεται αιτιωδώς με την κατεπείγουσα ανάγκη απευθείας ανάθεσης της σχετικής προμήθειας (βλ. ενδεικτικά πράξεις VI Τμ. Ελ. Συν. 91/2007, 205/2007 και Τμ. IV 160/2013, 182/2014). Η ανωτέρω παρατεθείσα πάγια νομολογία, περί μη συνδρομής απρόβλεπτου γεγονότος, συνάδει και με την με αρ. 1747/2011 Απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με την οποία «κατά την έννοια της διατάξεως του άρθρου 25 του π.δ 60/2007, δεν συνιστά απρόβλεπτο γεγονός που θα δικαιολογούσε κατ' εξαίρεση, την επιλογή από τη Διοίκηση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση το γεγονός της άσκησης των προβλεπόμενων εκ του νόμου ένδικων μέσων παροχής προσωρινής δικαστικής

προστασίας” (σκέψη 7). Αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει και η Αρχή σε παλαιότερες αποφάσεις της (βλ. ενδεικτικά Αποφάσεις 1, 25, 30, 49, 73, 93/2014, 159 και 160/2016).

Δ. Ωστόσο, στην υπό εξέταση περίπτωση, όπως προκύπτει από το Ιστορικό (πρβλ. σημείο 2 της παρούσας), ασκήθηκαν προδικαστικές προσφυγές και από τους 4 οικονομικούς φορείς ενώπιον της ΑΕΠΠ, επί των οποίων εκδόθηκε η αρ. 254, 255, 256, 257/2020 απόφαση της ΑΕΠΠ στις 17.2.2020. Εν συνεχεία, ασκήθηκαν οι από 12.3.2020 αιτήσεις αναστολής κατά της ανωτέρω αρ. 254, 255, 256, 257/2020 απόφασης της ΑΕΠΠ από τους 3 θιγόμενους οικονομικούς φορείς, η δικάσιμος των οποίων προσδιορίστηκε για τις 14.9.2020, το δε πλήρες κείμενο της σχετικής απόφασης εκδόθηκε μόλις στις 30.9.2020. Κατά τον προσδιορισμό των σχετικών αιτήσεων αναστολής, καίτοι κατά την παρ. 4 του άρθρου 372 του ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι: «[...] Η αίτηση αναστολής [...] συζητείται το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από την κατάθεσή της[...]», δεν τηρήθηκε από το αρμόδιο δικαστήριο το σχετικό χρονικό πλαίσιο, αλλά προσδιορίστηκε η συζήτησή της σε χρόνο εξαπλάσιο του ως άνω προβλεπόμενου, ήτοι στις 14.9.2020, η δε απόφαση επί των αιτήσεων αναστολής εκδόθηκε στα τέλη Σεπτεμβρίου 2020. Εικάζεται, μάλιστα, ότι η ανωτέρω χρονική καθυστέρηση ως προς τον προσδιορισμό της δικασίμου των αιτήσεων αναστολής από το δικαστήριο μπορεί να οφείλεται στο πρώτο κύμα της πανδημίας του COVID-19 που έπληξε την Ελλάδα, καθώς συμπίπτει χρονικά με την αναστολή λειτουργίας των δικαστηρίων κατά την εν λόγω περίοδο.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΚΥΑ υπ’ αριθμ. 50025/19.9.2018 για τη μεταφορά μαθητών δημόσιων σχολείων από τις Περιφέρειες, «Ο διαγωνισμός προκηρύσσεται κατ’ ελάχιστον έξι μήνες πριν την έναρξη των δρομολογίων με βάση τα στοιχεία της παρ. 1.β του άρθρου 5». Με βάση την ανωτέρω πρόβλεψη και σύμφωνα με τους κατατεθέντες ισχυρισμούς της, η αιτούσα υπονοεί προφανώς ότι δεν ήταν δυνατόν να προβλέψει ότι θα χρειαζόταν χρόνος πολύ μεγαλύτερος των 6 μηνών για την οριστική ανάδειξη αναδόχου και την υπογραφή της ανάλογης σύμβασης. Στην εξεταζόμενη περίπτωση, έχει μάλιστα παρέλθει ήδη 1,5 σχεδόν χρόνος μετά την προκήρυξη του αρχικού διαγωνισμού και ακόμα δεν έχει τελεσφορήσει η διαγωνιστική διαδικασία.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, στην υπό εξέταση περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη ότι από το παρατεθέν ιστορικό προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή επέδειξε τη δέουσα επιμέλεια κατά τον προγραμματισμό της υπό εξέταση διαγωνιστικής διαδικασίας, προκηρύσσοντας μάλιστα και το ΔΣΑ το επόμενο έτος (2020), η δε δικάσιμος των αιτήσεων αναστολής, οι οποίες κατατέθηκαν κατά την έναρξη της εφαρμογής των κατεπειγόντων μέτρων αντιμετώπισης του πρώτου κύματος της πανδημίας COVID-19, προσδιορίστηκε για τα μέσα Σεπτεμβρίου 2020, ήτοι με αρκετούς μήνες χρονική καθυστέρηση σε σχέση με το χρονικό διάστημα που προβλέπεται από το νόμο, συνάγεται ότι συνιστούν περιστάσεις που θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι προκάλεσαν πρόσθετη μη εκτιμώμενη καθυστέρηση στην υπό εξέταση διαγωνιστική διαδικασία, ως εκ τούτου θα μπορούσε να συνεκτιμηθεί η δυσχέρεια προβλέψεως αυτών (πρβλ. Ελ.Συν. Τμήμα 35/2008, ΝΣΚ ΓΝΔ 17/2010 και Δ62/2018 απόφαση της Αρχής).

Σε κάθε περίπτωση και ανεξαρτήτως των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι η δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4412/2016, εφόσον δεν είναι δυνατή, για οποιονδήποτε λόγο, η παράταση της εκτέλεσης των συμβάσεων μεταφοράς μαθητών, έχει αναγνωριστεί και σε νομοθετικό επίπεδο, με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4713/2020 που προβλέπει ότι: «Εφόσον δεν είναι δυνατή, για οποιονδήποτε λόγο, η παράταση της εκτέλεσης των συμβάσεων, η Οικονομική Επιτροπή δύναται να αναθέτει το σχετικό έργο με αιτιολογημένη πράξη της, ακολουθώντας τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 32 του ν. 4412/2016 (Α` 147), λαμβάνοντας υπόψη κριτήρια οικονομικότητας και εξασφάλισης συνθηκών γνησίου ανταγωνισμού».

Μολονότι η Αρχή οφείλει – σε κάθε περίπτωση - να εξετάσει ad hoc τη συνδρομή των σχετικών προϋποθέσεων του άρθρου 32, η ανωτέρω νομοθετική πρόβλεψη θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι καταδεικνύει τη βούληση του νομοθέτη να επιστευθεί η υπό κρίση διαδικασία με την εφαρμογή των προϋποθέσεων του άρθρου 32 ν. 4412/2016.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, η αιτούσα επιχειρεί να ενισχύσει την επιχειρηματολογία της υπέρ της αποδοχής του αιτήματός της περί προσφυγής στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, επικαλούμενη ακριβώς ότι: «Επιπλέον, το αίτημά μας βασίζεται στο άρθρο 33 του Ν. 4713/2020 (το οποίο ρυθμίζει θέματα μεταφοράς μαθητών κατά το σχολικό έτος 2020 -2021), όπου υπάρχει ρητή πρόβλεψη για την ανάθεση, με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, δρομολογίων που δεν μπορούν να καλυφθούν με την παράταση συμβάσεων που ήταν σε ισχύ στις 30-6-2020».

Ε. Σε ό,τι αφορά στα λοιπά δρομολόγια που περιλαμβάνονται στο υπό εξέταση αίτημα (σε ποσοστό 20% περίπου των υπό εξέταση δρομολογίων), επισημαίνεται ότι προέκυψαν ως νέες ανάγκες μεταφοράς μαθητών, μετά από την προκήρυξη του αρχικού Διαγωνισμού (διακήρυξης αριθμ. 5/2019), ήτοι κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους 2019-2020, και ως εκ τούτου δεν περιλαμβάνονταν σε αυτήν (και ούτε ήταν δυνατόν να περιλαμβάνονται σε αυτήν, αφού προέκυψαν εκ των υστέρων).

Για τα εν λόγω δρομολόγια, όπως αναφέρει η αιτούσα, στο άρθρο 15 του Ν.4625/2019, το οποίο ρύθμιζε θέματα μεταφοράς μαθητών κατά το σχολικό έτος 2019-2020, δεν υπήρχε καμία πρόβλεψη (τουλάχιστον σε εκείνο το χρονικό σημείο) για την ανάθεση με διαπραγμάτευση των νέων δρομολογίων που προέκυψαν μετά την προκήρυξη των διαγωνισμών και που δεν μπορούσαν να καλυφθούν με την παράταση συμβάσεων που ήταν σε ισχύ στις 30-6-2019 (πρόβλεψη που υπάρχει στην αντίστοιχη νομοθετική ρύθμιση του άρθρου 33 του ν. 4713/2020).

Για τον λόγο αυτό, ως προς τα δρομολόγια αυτά (που δεν περιλαμβάνονταν στην Διακήρυξη 5/2019), η αιτούσα αναφέρει ότι «θα αποτελέσουν αντικείμενο της πρώτης Πρόσκλησης στο πλαίσιο του ΔΣΑ». Ειδικότερα επικαλείται ότι «δεδομένου ότι οι αιτήσεις αναστολής αφορούν σε δρομολόγια τα οποία, ως επί το πλείστον περιλαμβάνονται στις ανάγκες μεταφοράς μαθητών του τρέχοντος σχολικού έτους, οι οποίες θα ανατεθούν μέσω του ΔΣΑ, η διαδικασία αποστολής πρόσκλησης δεν μπορεί να ξεκινήσει, έως την έκδοση Αποφάσεων από το Συμβούλιο της Επικρατείας», υπονοώντας, προφανώς, με βάση όσα προαναφέρθηκαν και στο Ιστορικό της παρούσας, ότι προσφεύγει στη διαδικασία με διαπραγμάτευση και για τα εν λόγω δρομολόγια, λόγω της κατεπείγουσας ανάγκης που έχει προκύψει, όπως τεκμηριώθηκε ανωτέρω υπό σημείο 23 (i) της παρούσας, η οποία δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες, ως εκ τούτου επιλέγει τη συντομότερη διαδικασία.

Σε κάθε δε περίπτωση, πάντως, όπως διευκρίνισε η αιτούσα με το από 21/10/2020 ηλεκτρονικό μήνυμα που απέστειλε στην Αρχή και το οποίο έλαβε αρ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΑΔΗΣΥ 5949/21.10.2020, πρόκειται για δρομολόγια που δεν αποτελούν αυτοτελή τμήματα (ώστε να μπορεί να προχωρήσει, μεμονωμένα γι' αυτά, η πρόσκληση υποβολής προσφορών στο Β' στάδιο του ΔΣΑ), αλλά εντάσσονται σε ευρύτερα/μεγαλύτερα τμήματα που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν χωριστά, γιατί συνέχονται με δρομολόγια για τα οποία εκκρεμεί η έκδοση αποφάσεων επί των αιτήσεων αναστολής από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η αιτούσα: «Σε συνέχεια της τηλεφωνικής μας επικοινωνίας, σας ενημερώνουμε ότι τα δρομολόγια που προέκυψαν μετά από την Δημοσίευση της αρ. 5/2019 Διακήρυξης και τα οποία περιλαμβάνονται στους Πίνακες του αιτήματός μας, δεν προκηρύχθηκαν διαμέσου του ΔΣΑ διότι αποτελούν μέρος ευρύτερων ομάδων του έργου όπως περιγράφονται στο Κεφ. Γ, παρ. ε της ΚΥΑ 50025/2018 (ενδεικτικά αναφέρουμε: Δρομολόγια μεταφοράς μαθητών σχολικών μονάδων εντός αστικής περιοχής Δήμου Βέροιας, Δρομολόγια μεταφοράς μαθητών σχολικών μονάδων χωρικής αρμοδιότητας Δήμου Βέροιας κτλ), και κατά συνέπεια συνδέονται με τα δρομολόγια που περιλαμβάνονται στις αιτήσεις αναστολής στο ΣΤΕ».

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 372 παρ.4 ν. 4412/2016: «Η άσκηση αίτησης αναστολής κωλύει τη σύναψη της σύμβασης, εκτός εάν με την προσωρινή διαταγή ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά».

Με το πρώτο συμπληρωματικό έγγραφο που προσκομίστηκε από την αιτούσα, κατέστη γνωστό στην Αρχή ότι η δικάσιμος για τις 3 αιτήσεις αναστολής κατά της απόφασης της ΑΕΠΠ είχε οριστεί για τις 14-9-2020, ως εκ τούτου ότι αναμενόταν η έκδοση των σχετικών αποφάσεων από το Συμβούλιο της Επικρατείας, καθώς επίσης ότι δεν είχε ζητηθεί ούτε εκδοθεί προσωρινή διαταγή για τον διαγωνισμό με αρ. διακήρυξης 5/2019. Σε κάθε δε περίπτωση, η αιτούσα βεβαίωσε ότι δεν έχουν υποβληθεί άλλες

προδικαστικές προσφυγές ή ένδικα βοηθήματα κατά του Διαγωνισμού με αρ. Διακήρυξης 5/2019, ούτε κατά της νέας διαγωνιστικής διαδικασίας για τη μεταφορά μαθητών μέσω ΔΣΑ (αρ. Διακήρυξης 3/2020), πέραν αυτών που αναφέρονται στο αρχικό αίτημα περί παροχής σύμφωνης γνώμης της Αρχής.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, καθίσταται σαφές ότι, ακόμα και αν η αιτούσα είχε προχωρήσει τη διαγωνιστική διαδικασία στο πλαίσιο του ΔΣΑ (Β στάδιο - αποστολή προσκλήσεων υποβολής προσφορών προς οικονομικούς φορείς που εντάχθηκαν στο Μητρώο ΔΣΑ για τα δρομολόγια του σχολικού έτους 2020-2021), δεδομένων των προαναφερθέντων, δεν θα μπορούσε να καλύψει τα δρομολόγια, στα οποία αφορά το υπό κρίση αίτημα, με προσκλήσεις προς τους οικονομικούς φορείς που ήταν εγγεγραμμένοι στο Μητρώο του ΔΣΑ, λόγω των αιτήσεων αναστολής που εκκρεμούσαν ενώπιον του ΣτΕ.

Με δεδομένο, μάλιστα, ότι τα εν λόγω δρομολόγια δεν μπορούσαν να καλυφθούν ούτε με την παράταση των συμβάσεων που ήταν σε ισχύ στις 30/06/2020, κατά τα αναλυτικώς προεκτεθέντα ανωτέρω, βάσει της παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4713/2020, η αιτούσα αιτήθηκε εν τέλει την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για ανάθεση των εν λόγω δρομολογίων, για τα οποία αναδείχθηκε ανωτέρω ότι συντρέχει κατεπείγουσα ανάγκη, με την επίκληση των προϋποθέσεων του άρθρου 32, και συγκεκριμένα της παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016. Ισχύουν και εδώ όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω σχετικά με τη συνδρομή της προϋπόθεσης της απρόβλεπτης περιστασης.

(iii) Ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περιστασης και της επικαλούμενης από την αναθέτουσα αρχή κατεπείγουσας ανάγκης

Για να εφαρμοστούν οι διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 θα πρέπει η κατεπείγουσα ανάγκη που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή να οφείλεται σε αυταπόδεικτα απρόβλεπτες για αυτήν περιστάσεις, με τις οποίες να τελούν σε αιτιώδη συνάφεια.

Στην κρινόμενη υπόθεση, σύμφωνα με τους ανωτέρω ισχυρισμούς της αιτούσας, τα γεγονότα αυτά διαφαίνεται ότι τελούν σε αιτιώδη συνάφεια με το γεγονός ότι δεν έχει καταστεί δυνατή η ανάθεση των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών μέσω των εν εξελίξει διαγωνιστικών διαδικασιών.

(iv) Ως προς το ότι οι περιστάσεις που επικαλείται η αιτούσα αναθέτουσα αρχή για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική της ευθύνη

Ως προς το εν λόγω ζήτημα, η αιτούσα προβάλλει τον ισχυρισμό ότι «οι περιστάσεις που επικαλούμαστε με στόχο να αιτιολογήσουμε την κατεπείγουσα ανάγκη δεν προκύπτουν από ευθύνη της Υπηρεσίας μας, καθώς η Υπηρεσία μας προκήρυξε στο σωστό χρόνο διαγωνισμό για τα σχολικά έτη 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022 (αρ. 5/2019 Διακήρυξη), και εν συνεχεία το Δυναμικό Σύστημα Αγορών, ενώ παράλληλα προχώρησε και στην παράταση των συμβάσεων, που ήταν σε ισχύ στις 30/06/2020, για να καλύψει τις ανάγκες της νέας σχολικής χρονιάς.

Λαμβανομένων υπόψη όσων έχουν αναφερθεί ανωτέρω και όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, οι περιστάσεις που επικαλείται η αιτούσα αναθέτουσα αρχή για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης, ήτοι η δικαστική εμπλοκή του εν εξελίξει διαγωνισμού η οποία είχε ως αποτέλεσμα την απρόβλεπτη καθυστέρηση της ολοκλήρωσης της διαδικασίας –πέραν του τι μπορούσε να έχει προβλέψει η αιτούσα-, θα μπορούσε βασίμως να υποστηριχθεί ότι δεν απορρέουν από δική της ευθύνη και ότι είναι ανεξάρτητες της βούλησής της. Και τούτο, διότι δεν προκύπτει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας της ίδιας, εφόσον η τελευταία προέβη σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες: προκήρυξη διεθνούς ηλεκτρονικού διαγωνισμού για τα δρομολόγια μεταφοράς μαθητών βάσει της αριθμ. 5/2019 διακήρυξης, εν συνεχεία, προκήρυξη νέας διαγωνιστικής διαδικασίας το 2020 μέσω ΔΣΑ, παράταση έως τις 30.6.2021 των συμβάσεων της προηγούμενης σχολικής χρονιάς - που ήταν σε ισχύ στις 30.6.2020 - βάσει του άρθρου 33 παρ. 2 του ν. 4713/2020, πρόβλεψη δυνατότητας αντιμετώπισης των νέων δρομολογίων – που προέκυψαν εκ των υστέρων

(μετά την προκήρυξη του διαγωνισμού βάσει της αριθμ. 5/2019 διακήρυξης) - μέσω των προσκλήσεων που θα απευθύνονταν στους οικονομικούς φορείς που εγγράφηκαν στο ΔΣΑ, κλπ.

Ήδη και με τα νεότερα δεδομένα, κατόπιν απόρριψης των τριών αιτήσεων αναστολής, όπως αναφέρει η αιτούσα, «σκοπεύει να προχωρήσει άμεσα στην αποστολή της πρώτης Πρόσκλησης υποβολής προσφορών μέσω του Δυναμικού Συστήματος Αγορών, η οποία θα περιλαμβάνει όλο το υφιστάμενο έργο μεταφοράς μαθητών (συμπεριλαμβανομένου και του συνόλου των δρομολογίων για τα οποία αιτούμαστε την προσφυγή σε διαπραγμάτευση). Επειδή η διαδικασία αυτή είναι εξαιρετικά χρονοβόρα (έκδοση Απόφασης της ΟΕ, αποστολή Πρόσκλησης, αξιολόγηση των προσφορών, αποστολή του φακέλου στο Ελεγκτικό Συνέδριο για προσυμβατικό έλεγχο), ιδιαίτερα λόγω του μεγάλου όγκου των δρομολογίων που θα περιλαμβάνει, παρακαλούμε για την σύμφωνη γνώμη σας ως προς την προσφυγή σε διαπραγμάτευση, η οποία είναι αναγκαία προκειμένου να καλυφθεί το χρονικό διάστημα μέχρι την υπογραφή συμβάσεων από το ΔΣΑ».

Σε κάθε περίπτωση, υπό τις δεδομένες συνθήκες, τα υπό κρίση δρομολόγια δεν μπορούσαν να αντιμετωπιστούν άμεσα, παρά με την ενεργοποίηση/επίκληση της διάταξης του τελευταίου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4713/2020, και πιο συγκεκριμένα με την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης βάσει της περ. γ της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, μέσω της τεκμηρίωσης συνδρομής των σχετικών προϋποθέσεων στο υπό κρίση αίτηση που υπεβλήθη για παροχή σύμφωνης γνώμης στην Αρχή.

(ν) Ως προς την ανάθεση της εξεταζόμενης σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο

Καταρχήν επισημαίνεται ότι, λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της ρύθμισης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016, η εφαρμογή της συγκεκριμένης εξαιρετικής διαδικασίας για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων κατόπιν διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, επιτρέπεται επί τη βάση της προσωρινής κάλυψης των επικαλούμενων κατεπειγουσών αναγκών και όχι του συνόλου των παγίων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής (βλ. πχ. αποφάσεις 56/2015 και Δ75/2019 της Αρχής), ενώ για τα αγαθά, τα έργα και τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητα μετά την περίοδο της προσωρινής κάλυψης της κατεπειγουσας ανάγκης η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοικτή ή κλειστή διαδικασία σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις του ισχύοντος νομικού πλαισίου.

Επομένως, το κατ' επίκληση των ανωτέρω διατάξεων του ν. 4412/2016 αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο και όχι να καλύπτει το σύνολο των αναγκών της αιτούσας αναθέτουσας αρχής, καθώς αυτές μπορούν να καλύπτονται με δημόσιες συμβάσεις που συνάπτονται με τις συνήθεις διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης (βλ. πχ. αποφάσεις Δ127/2018 και Δ75/2019 της Αρχής). Στην ίδια λογική, όπως έχει κριθεί με τη Δ84/2019 απόφαση της Αρχής επί αιτήματος διαπραγμάτευσης αναθέτουσας αρχής υποβληθέντος υπό την ίδια ως άνω νομική βάση, "δεδομένου δε ότι οι εξαιρετικές περιπτώσεις αυτές απαιτούν άμεσες παρεμβατικές ενέργειες για την κάλυψη των κατεπειγουσών αναγκών, η προσφυγή στη διαπραγμάτευση, στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να περιορίζεται στην ανάθεση εκείνων των υπηρεσιών που κρίνονται αναγκαίες για την άμεση εξυπηρέτηση και ανακούφιση των σχετικών αναγκών".

Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από την εξέταση του προϋπολογισμού εκάστου εκ των 101 υπό εξέταση αιτούμενων δρομολογίων μεταφοράς μαθητών, το αίτημα αφορά στην εκτέλεση μεταφορικού έργου, το οποίο εκτείνεται έως τη λήξη του σχολικού έτους 2020-2021 (και συγκεκριμένα έως την 30^η.6.2021), χωρίς να καταλαμβάνει και το χρονικό διάστημα του επόμενου σχολικού έτους (2021-2022) το οποίο προβλέπεται τόσο από την αριθμ. 5/2019 διακήρυξη του αρχικού διαγωνισμού, όσο και από τη διακήρυξη του ΔΣΑ του έτους 2020.

Όπως δε ρητώς αναφέρει η αιτούσα, «[...] Επειδή οι ανωτέρω παρατάσεις δεν καλύπτουν το σύνολο των δρομολογίων για το σχολικό έτος 2020-2021, όπως διαβιβάστηκαν στην Υπηρεσία μας με το αριθμ. πρωτ. 519572(2661)/24-9-2020 έγγραφο της Δ/νσης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, η Υπηρεσία μας, κατ'εφαρμογή της παρ.2 του άρθρου 33 του Ν.4713/2020, θα προχωρήσει στην ανάθεση αυτών των

δρομολογίων με διαπραγμάτευση, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, για χρονικό διάστημα έως 30/06/2021 ή μέχρι την ανάδειξη αναδόχων σε συντομότερο χρόνο στα πλαίσια διαγωνιστικής διαδικασίας (είτε της αρ. 5/2019 Διακήρυξης σε περίπτωση που γίνουν δεκτές οι Αιτήσεις Αναστολής, είτε του ΔΣΑ) [...] «Η ανάθεση των συμβάσεων θα γίνει στο μέτρο που κρίνεται απαραίτητο, υπό την έννοια, ότι σε περίπτωση που εκδοθεί Απόφαση επί των αιτήσεων αναστολής από το Συμβούλιο της Επικρατείας, τα δρομολόγια αυτά θα ανατεθούν μέσω του ΔΣΑ, προκειμένου να υπάρχουν ανάδοχοι και να αναπτυχθεί ο υγιής ανταγωνισμός».

Στο πρώτο συμπληρωματικό της έγγραφο, η αιτούσα διευκρινίζει, επίσης, ότι: «Η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, θα καλύψει το χρονικό διάστημα μέχρι τη σύναψη συμβάσεων στα πλαίσια του ΔΣΑ ή της αρ. 5/2019 Διακήρυξης, καθώς αυτός είναι και ο αναγκαίος χρόνος. Για το λόγο αυτό έχει προβλεφθεί πως οι συμβάσεις, που θα υπογραφούν από τη διαπραγμάτευση, θα λυθούν αυτοδίκαια οποιαδήποτε χρονική στιγμή εντός του σχολικού έτους 2020-2021 ολοκληρωθούν οι τρέχουσες διαγωνιστικές διαδικασίες. Δηλαδή η πρόθεση της Αναθέτουσας Αρχής δεν είναι να διαιωνίσει τη διαδικασία διαπραγμάτευσης, αλλά να την εφαρμόσει στα πλαίσια του δυνατού».

Με το δε νεότερο και τελευταίο συμπληρωματικό της έγγραφο, και δεδομένου ότι σκοπεύει να προχωρήσει άμεσα στην αποστολή της πρώτης Πρόσκλησης υποβολής προσφορών μέσω του ΔΣΑ, η οποία θα περιλαμβάνει όλο το υφιστάμενο έργο μεταφοράς μαθητών (συμπεριλαμβανομένου και του συνόλου των δρομολογίων στα οποία αφορά το υπό κρίση αίτημα), η αιτούσα ζητά τη σύμφωνη γνώμη της Αρχής, «η οποία είναι αναγκαία προκειμένου να καλυφθεί το χρονικό διάστημα μέχρι την υπογραφή συμβάσεων από το ΔΣΑ», αιτιολογώντας ότι «η διαδικασία αυτή είναι εξαιρετικά χρονοβόρα (έκδοση Απόφασης της ΟΕ, αποστολή Πρόσκλησης, αξιολόγηση των προσφορών, αποστολή του φακέλου στο Ελεγκτικό Συνέδριο για προσυμβατικό έλεγχο), ιδιαίτερα λόγω του μεγάλου όγκου των δρομολογίων που θα περιλαμβάνει», και σε κάθε περίπτωση, πάντως, το αργότερο μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς 2020-2021, ήτοι έως 30/06/2021.

24. Κατόπιν των ανωτέρω, από την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών στις προαναφερόμενες διατάξεις και συνεκτιμώντας τη φύση της προς ανάθεση σύμβασης, η οποία συνέχεται με την άσκηση του κατά τα ως άνω κατοχυρωμένου δικαιώματος των μαθητών των δημοσίων σχολείων της Π.Ε. Ημαθίας για δωρεάν παιδεία, καθώς και τις ιδιαίτερες συνθήκες που υφίστανται λόγω της πανδημίας του COVID-19, διαφαίνεται ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 32, παρ. 2, περ. γ' του ν. 4412/2016 για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, προκειμένου για την ανάθεση λόγω κατεπείγουσας ανάγκης δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών, για 101 δρομολόγια, για το σχολικό έτος 2020-2021, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 1.138.769,40€ χωρίς ΦΠΑ και 1.412.074,00€ με ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων προαίρεσης 20%.

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Αρχή **ομόφωνα** αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, για τη διενέργεια διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, για την ανάθεση λόγω κατεπείγουσας ανάγκης δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών, για 101 δρομολόγια, χωρικής αρμοδιότητας Περιφερειακής Ενότητας Ημαθίας, για το σχολικό έτος 2020-2021, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 1.138.769,40€ χωρίς ΦΠΑ και 1.412.074,00€ με ΦΠΑ,

συμπεριλαμβανομένων δικαιωμάτων προαίρεσης 20%, λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσόμενων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 5 Νοεμβρίου 2020

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αντιπρόεδρος

Αδάμ Καραγλάνης